Setmanari d'actualitat | 29 de gener - 4 de febrer del 2021 | Gratuït | Número 66

EL QUINZE de Público

Un BCNegra virtual premia l'autora Joyce Carol Oates

P26

Catalunya, sin reservas de vacunas

Los retrasos de las farmacéuticas obligarán a aplazar la segunda dosis P8

SALUT-ACN

Trabajadoras del hogar más precarias

La covid agrava su situación y evidencia la vulneración de derechos básicos P10

La vacuna i l'odi

Mireia Boya
Ambientòloga

Polémica tarifa por recargar el coche en la calle

Cargar las baterías en electrolineras municipales deja de ser gratis en Barcelona P14

Las cocinas fantasma crecen con el 'delivery'

Los "'coworkings' con fogones" para hacer comida a domicilio se consolidan P22

14-F: unas elecciones con suspense

La campaña para los comicios al Parlament del 14-F empieza con un ojo puesto en el dictamen final del TSJC sobre el aplazamiento de la votación al 30-M. Tener que votar en plena tercera ola de la pandemia ha generado desconcierto entre el electorado

PÁGINA 2

ACN

"La CUP no entrarà a un Govern com l'actual, que no és rupturista"

Entrevista a Dolors Sabater
Cap de llista de la CUP
PÀGINA 4

"Veiem les llums i les ombres de CDC, però cal posar en valor el govern de tants anys"

Entrevista a Àngels Chacón
Cap de llista del PDeCAT
PÀGINA 6

FOTOS: FRANCESC PERIS

BRU AGUILÓ

"Una de les millors vacunes contra l'extrema dreta és la lluita contra les desigualtats"

Entrevista a Gala Pin
Activista i exregidora de Ciutat Vella
PÀGINA 18

Focus Rumbo al 14-F

Las elecciones de la incertidumbre

Las elecciones al Parlament inician la campaña electoral con la vista puesta en votar el 14 de febrero, pero mirando de reojo al dictamen final del TSJC sobre el aplazamiento para el 30 de mayo. Una incertidumbre que se suma al hecho de tener que votar en plena tercera ola de la pandemia. Los partidos preparan actos minimalistas por la covid y las urnas auguran una dura pugna por la victoria entre ERC y el PSC, y con Junts a la zaga

La campaña para el 14-F empieza pendiente de la decisión del TSJC sobre el aplazamiento

El Govern implementa medidas de seguridad y franjas horarias que incluyen a los positivos

ERC ha iniciado la campaña liderando las encuestas, pero con menos ventaja

Ferran Espada
BARCELONA

Catalunya se adentra desde este viernes en una nueva campaña electoral de las elecciones al Parlament. Pero lo hace en una inédita situación de provisionalidad a la espera del dictamen del Tribunal Superior de Justicia de Catalunya (TSJC) sobre la posibilidad de aplazar o no las elecciones del 14 de febrero tal como había decretado el Govern para el 30 de mayo. Decreto que el alto tribunal suspendió de forma cautelar manteniendo las elecciones para el 14-F, pero sin dirimir todavía el fondo de la cuestión, dándose tiempo hasta el día 8 de febrero, a solo seis días de la cita con las urnas, y que al cierre de esta edición no había comunicado.

El mantenimiento de la votación del 14-F genera también la incertidumbre sobre como asumirá la ciudadanía una movilización de más de cinco millones de personas en plena expansión de la tercera ola del coronavirus. Y con toda la comunidad médica y científica exigiendo un aplazamiento electoral que evite una catástrofe sanitaria con las UCI a punto de desbordarse. De entrada, el temor a los contagios puede generar una abstención mayor de lo habitual. No tanto comparativamente con los últimos comicios de hace tres años, en que la virulencia del conflicto político situó la participación en un récord del 79%, sino en relación a la serie histórica de las elecciones al Parlament, que sitúa la participación entre el 60% y el 70%. Desde el Govern han advertido que una escasa participación podría provocar la "ilegitimidad" de las elecciones. Con todo, el Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència ha buscado dar a los votantes las máximas garantías desarrollando un plan de votación con medidas extraordinarias que contempla más puntos de votación, el cambio de muchos de ellos a edificios mayores, ventilados y con entrada y salida diferenciadas, desinfección, distancia entre las mesas y colas en el exterior, además de incentivar y facilitar el voto por correo.

JORDI MARSAL-ACN

Un hombre vota en el colegio electoral del Ayuntamiento de Alcanar en 2019.

Pero todo ello topa con la gran dificultad del operativo, que no es otra que la votación de los positivos de covid. A pesar de la alarma generada en la comunidad médica y a diferencia de las pasadas elecciones de julio en el País Vasco y Galicia, no se restringirá el voto a nadie. El Govern ha establecido franjas horarias de votación que reservan la última hora, de 7 a 8 de la tarde, para los confinados. Y se proporcionará equipos de protección EPI a los miembros de las mesas, que también serán sometidos a un test de detección del virus antes de la apertura de los colegios electorales. Las otras dos franjas horarias son de 9 de la mañana a 12 del mediodía para los colectivos vulnerables y de 12 a 7 para el resto. Hay que tener en cuenta que estas franjas son puramente indicativas y voluntarias.

Finalmente, la principal incógnita es el resultado que darán las urnas. Eso es así en cualquier elección, pero en las de este 14 de febrero las excepcionales circunstancias que concurren incrementan la incertidumbre. De hecho, todas las encuestas indican un altísimo número de indecisos, entre el 30% de la mayoría y el 40% del CIS. La campaña electoral tampoco tendrá el impacto movilizador de otras ocasiones, ya que las restricciones contra la covid han llevado a los partidos a configurar la mayoría de actos con poco contacto con los electores, mítines de formato muy reducido y mucho apoyo telemático. A pesar de todo, el Govern ha habilitado la asistencia a cualquier acto político como excepción para poder romper el confinamiento mu-

14F Eleccions al Parlament

Los candidatos y las candidatas

Carlos Carrizosa
Cs

Pere Aragonès
ERC

Laura Borràs
JxCat

Salvador Illa
PSC

Jéssica Albiach
En Comú Podem

Dolors Sabater
CUP

Alejandro Fernández
PP

Àngels Chacón
PDeCAT

FOTOS: ACN. FOTO D'ÀNGELS CHACÓN: FRANCESC PERIS

El PSC planteará una campaña muy personalista entorno a la figura de Illa

A JxCat podría no afectarle la abstención por la movilización de su electorado

El 14-F está en marcha, ahora solo falta por saber si habrá elecciones en esta fecha

nicipal que impera en Catalunya para respetar el derecho constitucional a la participación y a la actividad política. Una decisión que ha generado polémica y que ha forzado a los partidos a intentar limitar los actos al ámbito municipal.

ERC, PSC y JxCat, favoritos

Esquerra Republicana es uno de los partidos que aspiran a la victoria, y su jefe de filas, Pere Aragonès, uno de los más destacados candidatos a la presidencia de la Generalitat. ERC ha iniciado la campaña electoral liderando la mayoría de encuestas, pero viendo reducida drásticamente su ventaja respecto a sus adversarios. Plantea una campaña en que combinará dos ejes: mantenimiento de los objetivos independentistas, pero desde un Govern de perfil progresista. El perfil de gestor de Aragonès es otro de los elementos que se potenciará, aunque fuentes de los republicanos admiten que la acción del Govern puede ser un punto a favor, pero también un desgaste votando en plena pandemia y con los principales departamentos afectados en manos de los republicanos.

Frente a los republicanos se ha plantado para disputar la victoria electoral el PSC, que emerge espectacularmente después de una travesía por el desierto que los relegó al cuarto puesto. Algunas encuestas auguran la victoria socialista. A la tendencia ascendiente de los socialistas catalanes se ha sumado la irrupción del llamado "efecto Illa", con la asunción a última hora y por sorpresa de la candidatura por parte del ya exministro de Sanidad, Salvador Illa, substituyendo a Miquel Iceta. El PSC planteará una campaña muy personalista entorno a la figura de Illa, que tiene altas cuotas de reconocimiento y valoración entre los votantes después de su paso por un ministerio como el de Sanidad. Contará además con el desembarco de la plana mayor del PSOE, con Pedro Sánchez al frente. Y utilizará un discurso de apelación al voto útil de los no independentistas para concentrar fuerzas en el intento de arrebatar la presidencia al soberanismo. Su punto débil puede ser que la marcha del ministerio de Sanidad y el hecho de haber forzado las elecciones el 14-F en plena pandemia desbocada sean vistos como actos de irresponsabilidad.

La tercera en discordia es la candidata de JxCat, Laura Borràs. Con un repunte en las encuestas, Borràs plantea un discurso centrado en el independentismo y de confrontación con el Estado español. Con apelaciones veladas a la unilateralidad. Seguramente, Junts puede ser la menos afectada por la abstención, ya que tiene uno de los electorados más movilizados y hará falta estar atentos a este elemento, que puede ser decisivo. Borràs cuenta con el apoyo del carisma del expresident de la Generalitat en el exilio, Carles Puigdemont, que a pesar de no optar a la presidencia será el número 1 por Barcelona. Y también hará valer la opción de ser la primera presidenta de la Generalitat de la historia.

En cuanto al resto de fuerzas políticas, destaca el batacazo que se augura a Ciudadanos, que podría perder más de la mitad de su representación con Carlos Carrizosa al frente después de defenestrar a la candidata elegida en primarias, Lorena Roldán, y su paso a los competidores del PP. Unos populares liderados por Alejandro Fernández, que apuntaló el PP en Catalunya al borde de la desaparición y ahora aspira simplemente a la consolidación que supondría pasar de cuatro a seis u ocho diputados. La CUP sale también con buenos augurios de duplicar de cuatro a hasta ocho diputados, con una candidata de peso como la exalcaldesa de Badalona Dolors Sabater. Aunque la coalición con el Guanyem de Sabater también ha generado algunas tensiones en el independentismo anticapitalista. Por su parte, En Comú Podem apuesta por su líder en el Parlament, la desconocida para el gran público Jéssica Albiach, con unas encuestas desfavorables que le auguran un retroceso por debajo de los diez diputados, seguramente como consecuencia de la emergencia del PSC. Y, finalmente, el tocado PDeCAT después de la escisión de Junts, aspira a conseguir representación con la exconsellera Àngels Chacón al frente y el apoyo del expresident Artur Mas. Con todos estos ingredientes la campaña ya está en marcha para el 14-F, ahora solo falta por saber si habrá elecciones en esta fecha.

Vox calienta en la banda

La ultraderecha es el noveno pasajero de estas elecciones. A pesar de no tener representación y de hacer una campaña de perfil más bien bajo, las encuestas le dan a Vox una entrada segura en el nuevo Parlament con un mínimo de cuatro diputados. La candidatura la lidera el único diputado al Congreso por Catalunya que tiene Vox, Ignacio Garriga. Las declaraciones –rectificadas luego– asegurando que en caso de sumar darían la presidencia al socialista Salvador Illa para frenar al independentismo han sido polémicas.

ACN

Focus Entrevista als candidats i candidates: Dolors Sabater

La candidata de la CUP, Dolors Sabater, durant l'entrevista a 'El Quinze'.

FRANCESC PERIS

"La CUP no entrarà a un Govern com l'actual, que no és rupturista"

Dolors Sabater

Cap de llista de la CUP

La cap de llista dels anticapitalistes es mostra molt crítica amb l'actuació de JxCat i ERC, rebutja qualsevol acord amb el PSC i defensa la necessitat de revertir la desigualtat per frenar la ultradreta

Marc Font
BADALONA

Cinc anys i mig després d'estrenar-se en la política institucional com a alcaldessa de Badalona –càrrec que va ostentar fins al juny del 2018–, **Dolors Sabater** (1960) fa el pas a la política nacional com a cap de llista de la candidatura entre la CUP i Guanyem, la seva organització. El repte és superar els quatre diputats actuals, una opció que contemplen quasi totes les enquestes, però sobretot recuperar influència política amb l'objectiu d'assolir un referèndum vinculant i avançar cap a polítiques econòmiques radicalment redistributives.

El consell polític ha matisat l'estratègia de campanya de la CUP–Guanyem, i un dels elements que s'ha posat damunt la taula és si ha d'entrar o no al pròxim Govern. Quin paper ha de tenir la CUP la legislatura vinent?

El paper que ha de tenir la CUP, i que està consensuat que tindrà, és el d'assumir totes les responsabilitats que li atorgui la força de la gent que la voti per fer possible un programa de govern que permeti avançar socialment i nacionalment. El que segur que no farà és entrar en un govern com l'actual, que no és rupturista, que està en un marc autonomista i que està fent polítiques de privatització dels serveis o posant l'estructura de la Generalitat al servei de la repressió del dret de la protesta. Tant de bo que puguem ser al govern, perquè això voldrà dir que haurem tingut una confiança important de la població, que el programa que defensem es podrà articular i que el nou cicle que començarà a desbordar el marc del règim del 78 i farà unes polítiques de transformació de les relacions econòmiques, dels drets socials i del dret d'autodeterminació avançant cap a la sobirania del poble.

Més enllà de qüestions programàtiques, perquè la CUP es plantegés entrar al govern també caldria un canvi dels actors que el conformen?

El que cal sobretot és el programa, què hi anem a fer. Per seguir polítiques com les actuals, que no són transformadores, no ens hi trobaran. Preguntarem si estan disposats a tenir un control públic dels recursos energètics, a tenir una banca pública que faci accessibles els crèdits a les petites empreses, a desprivatitzar els serveis públics, a tirar endavant una renda bàsica universal o a enfrontar-se a l'Estat per defensar el dret a l'autodeterminació i que el pròxim referèndum sigui vinculant.

Creu que mesures d'aquest tipus són possibles en l'actual marc autonòmic?

14F Eleccions al Parlament

És evident que, si no desbordem el marc autonòmic, moltes de les polítiques que impulsem no es podrien tirar endavant. Per fer-ho, necessitem una majoria que estigui a favor de desbordar aquest marc, tant pel que fa al dret a l'autodeterminació com per les polítiques de distribució de la riquesa.

Un dels grans debats és com tenir més influència, si dins del Govern com a força minoritària o des de fora condicionant les polítiques.
Tant la CUP com Guanyem som organitzacions compromeses amb les lluites que venen del carrer, i el que hem de fer és mantenir aquesta mobilització de carrer com a eix bàsic de la lluita. El moviment independentista i el 15-M, que han sacsejat el país els darrers anys, s'han gestat al carrer, i la lluita pel dret a l'habitatge no es podria defensar a nivell institucional sense la força del carrer. Però també hem pogut comprovar que, per molta força que hi hagi al carrer, si no transformem les institucions no passa res. S'ha pogut veure els darrers anys que, quan la CUP és forta a les institucions, passen coses, i això s'ha vist també amb els ajuntaments del canvi. Hem posat a l'agenda política apostes clares per la redistribució de la riquesa, una fiscalitat més justa, la remunicipalització de serveis o els plans estratègics feministes com a eix de canvis. S'han de mantenir aquests dos pols, el del carrer i el de la institució, i hem de forçar la institució a donar resposta i a transformar-se.

Quin tipus de Govern preveu que tindrà Catalunya després de les eleccions?
És un Govern molt imprevisible, perquè dependrà dels resultats. Estem en unes eleccions que són una autèntica operació d'Estat, en què hi ha moltes persones que hauran d'escollir entre preservar la seva salut i el seu dret a vot. El que caldria és que majoritàriament es votés per esmenar el que tenim, el règim del 78, que s'ha demostrat ineficient, inútil i perillós per gestionar una pandèmia com la de la covid. Si no sortim d'aquest marc no ens en sortirem, i confio que la ciutadania voti per fer un país millor nacionalment i socialment.

Quins han de ser els dos principals eixos de l'acció del pròxim Govern?
Voldríem un Govern que desbordi el règim del 78, que tingui com a eixos sortir de l'atzucac actual i avançar nacionalment, socialment i econòmicament a favor de la majoria de la gent. I això vol dir polítiques valentes de control públic dels recursos estratègics, tenir una banca pública, tenir una renda bàsica universal i tenir eines de sobirania a favor de la vida i dels drets de tothom.

"El 14-F moltes persones hauran d'escollir entre preservar la seva salut i el seu dret a vot"

"No s'ha avançat en el dret a l'autodeterminació ni a fer polítiques que millorin la vida de la gent"

Des de la tardor del 2017 hi ha un estancament del suport social a l'independentisme. Què hauria de fer ara per guanyar suport?
Després del que es viu l'octubre del 2017 hi ha un dol. Amb el 155 i la falta d'una estratègia clara per fer-hi front, l'independentisme se centra sobretot en la lluita antirepressiva. Aquests tres anys s'ha vist que els partits que han abanderat l'independentisme no han donat resposta, no han avançat cap al dret a l'autodeterminació i tampoc a fer polítiques radicalment efectives per millorar la vida de la gent i lluitar contra les desigualtats. Hi ha un desconcert, i proposta com la que fem són una esperança per il·lusionar i tornar a centrar aquesta lluita. I això ha de passar per tenir una estratègia compartida del que cal fer els pròxims anys per exercir el dret a l'autodeterminació. També cal treballar molt els suports internacionals per legitimar aquest dret i que pugui superar els límits que li posa l'Estat. I internament cal treballar en les estructures a favor del poble per tenir millors serveis públics, una banca pública, sobirania energètica o la renda bàsica universal.

La gran proposta de la CUP en l'àmbit nacional és celebrar un referèndum vinculant abans del 2025. Per impulsar-lo és necessari que els vots independentistes el 14-F superin el 50%?
Crec que no és una condició imprescindible. El dret a l'autodeterminació és un dret internacional i, per tant, existeix *per se*. El que seria important seria que es veiés que amb aquest dret hi guanya tothom, perquè el que fa és rupturisme amb el règim del 78 per desbordar cap a una altra manera de governar-nos i fer política. Que l'independentisme es pugui vincular a la millora dels drets de tothom serà un factor que ajudarà a deixar de criminalitzar-lo i perseguir-lo.

Quin paper creu que pot tenir la taula de diàleg en la resolució del conflicte entre Catalunya i l'Estat?
La taula de diàleg primer hauria d'existir. Ara no es pot considerar que ho faci. I ha de servir per gestionar el conflicte polític i no tractar-lo de forma criminalitzadora. La taula de diàleg ha d'existir per donar una solució al conflicte, que ha de passar sí o sí per reconèixer el dret d'autodeterminació del poble català.

Ha estat alcaldessa i cap de l'oposició municipal. Quins aprenentatges del món municipal s'emporta a nivell nacional?
A la institució no li interessa que gent com nosaltres tingui força, i seria fàcil abandonar i dir que millor que les lluites socials les fem només des del carrer. Precisament un dels aprenentatges més grans és que, en la mesura que se'ns intenta barrar el pas, és un indicador de com és d'important que hi siguem. Un altre és que, per més complicada que sigui l'Administració i per més traves que posin les lleis, sempre hi ha possibilitats i escletxes per fer coses diferents, que no s'havien fet fins ara. El marc de la política actualment és de competició i no de cooperació, és un marc d'interessos partidistes i no de posar el bé comú al centre de tot. Hauríem d'aplicar-hi els marcs de les lluites feminista i ecologista, per millorar la vida de la gent, posar la centralitat en les cures i transformar la manera de fer política i les institucions.

Les enquestes donen opcions al PSC de ser la força més votada, aglutinant bona part del vot dels contraris a la independència. És possible arribar-hi a acords?
No, ho veig impossible. És un partit que s'ha posicionat en l'esquema de la repressió, s'ha ratificat en la persecució del sobiranisme. I ja s'ha vist amb les polítiques que exerceix a l'Estat que no està instal·lat a l'esquerra, sinó a la dreta.

Moltes de les seves propostes econòmiques poden ser ben vistes pels comuns i, segurament, per ERC, ni que sigui parcialment. Però per tirar endavant necessitarien més suports. Veu el PSC o JxCat assumint-les?
Són partits que estan allunyats de les nostres propostes econòmiques, però que puguin canviar coses dependrà també de la força que nosaltres tinguem. D'altra banda, els comuns poden estar-hi a prop, però en canvi al principi eren clarament sobiranistes, i això ho han perdut.

La pandèmia està provocant un creixement de les desigualtats socials. La lluita per revertir-les ha de guanyar pes per aturar el creixement de la ultradreta, que probablement s'estrenarà al Parlament?
Justament estem proposant un pacte antifeixista de tots els partits per acordar línies per evitar que el discurs de l'odi estigui present en els espais de debat polític. Tenim propostes clares d'un codi deontològic en el funcionament del Parlament, perquè de cap manera s'aprofiti per difondre-hi discursos d'odi. Aquesta formació l'únic que defensa són els interessos dels més rics, però el populisme de dretes es nodreix del vot de la desesperació de la pobresa. I aquí ve on la nostra capacitat per fer entendre que les propostes que fem transformarien l'actual marc econòmic i erradicarien la pobresa o, si més no, la mitigarien. Ve un moment molt dur i, o realment des de les esquerres fem accions clares a favor d'una erradicació de la pobresa i la redistribució de la riquesa, com aplicar ja la renda bàsica universal, o l'extrema dreta creixerà.

Els darrers mesos el capitalisme de plataforma ha guanyat força. Els governs autonòmics i, fins i tot, els estatals, tenen marge per limitar el seu poder?
En tenen poc, però en tenen. I sobretot poden promoure l'economia pròpia, posar-ho fàcil perquè pugui haver-hi una economia circular, de proximitat, de transició... Les institucions poden fer-hi molt, per exemple amb les polítiques fiscals, donant microcrèdits, vehiculant els ajuts. El que segur que no funciona són els macroprojectes, que moltes vegades ens trinxen el territori i ni tan sols donen llocs de treball.

"O les esquerres fem accions clares a favor d'erradicar la pobresa o l'extrema dreta creixerà"

"Sempre hi ha possibilitats de fer coses diferents, que no s'havien fet fins ara"

FRANCESC PERIS

Focus Entrevista als candidats i candidates: Àngels Chacón

14F Eleccions al Parlament

FRANCESC PERIS

“Veiem les llums i les ombres de CDC, però cal posar en valor el govern de tants anys”

Àngels Chacón

Cap de llista del PDeCAT

Chacón titlla la gestió del Govern de “caos”, critica l’abandonament del PDeCAT per part dels consellers que es van passar a Junts, reivindica que la formació és “de centre” i fa gala d’un discurs pro empresa

Emma Pons Valls
BARCELONA

Àngels Chacón (Igualada, 1968) va ser destituïda de forma fulminant com a consellera d’Empresa i Coneixement pel president Quim Torra després de no fer el salt a JxCat. Ara reivindica el llegat de Convergència i vol diferenciar-se del nou partit de Carles Puigdemont amb un discurs moderat sense renunciar a l’independentisme.

La legitimitat de les eleccions perilla?
És evident que hi ha hagut una manca de planificació i arribem a un caos, on el baix nivell de participació pot portar a una manca de legitimitat.

Diu que el Govern està “desbordat” en la gestió de la pandèmia. Ho va estar també els mesos en què vostè en formava part?
No dic res diferent del que deia quan era consellera, en el sentit que no volia que ens fessin escollir entre vida o economia. Quan parlo de desbordament, em refereixo que haurien hagut d’aprendre dels errors de la primera onada. No és que no se n’hagi après, és que, a més, s’han incrementat. La manca de claredat, la manca de planificació, la manca de coordinació entre departaments...

Va ser l’única consellera que no va fer el pas a JxCat. Es va sentir sola?
Sí. Pel fet de seguir en un partit del qual proveníem gairebé la meitat del Govern, en aquell moment em vaig sentir sola, a banda dels suports i les relacions personals que pugui tenir amb alguns dels meus excompanys.

La reconciliació a l’espai és possible?
Perquè avancem en la reconciliació hi ha d’haver el reconeixement de la pluralitat. Sempre he dit que s’ha confós unitat independentista amb uniformitat.

Què va fer tan inviable l’acord?
Que se’ns demanava com a primera condició que desapareguéssim com a partit. No era una voluntat de sumar, el que hi havia era una voluntat d’absorció, i com a partit no ho podíem admetre.

Des de JxCat s’ha renegat de Convergència. Vostè se’n sent hereva?
Sí. Crec que la gent que ha anat a Junts són exconvergents, i nosaltres som postconvergents. No crec que siguem els convergents. Evidentment, veiem i acceptem les llums i les ombres d’aquella època, les acceptem en el sentit que admetem que no tot va estar ben fet. Però també cal posar en valor el govern de tants anys, que va ser essencial en la Catalunya que tenim avui en dia.El més sorprenent és com hi ha gent que després de 20 o 30 anys d’estar en un partit i d’ocupar càrrecs orgànics, ara facin com si no anés amb ells.

Quan estava al Govern va ser crítica amb la reforma fiscal, i també han expressat reiteradament el seu suport a les escoles concertades. Es consideren l’únic partit de dretes i independentista?
Això no és ser de dretes. És de centre. Per què és ser de dretes creure en la col·laboració público-privada? Per què és ser de dretes demanar que es redueixi la pressió fiscal a la classe mitjana i als autònoms? Ser de dretes seria que limitéssim tot el paper de cobertura social que té l’Estat o el Govern. Però l’Administració no és ni omnipotent ni omnipresent. Hem de ser complementaris.

Tornant a la reforma fiscal, no creu que una de les sortides a la crisi actual és redistribuir millor la riquesa de persones amb rendes altes?
Totalment. Que pagui més qui més té, sí, però que no quedi ofegat.

Quin paper volen jugar en cas de treure representació?
Traurem representació. El nostre partit vol condicionar el Govern per tal que no estigui en mans d’un partit antisistema.

A qui investiria primer, a Aragonès, Borràs o Illa?
Nosaltres anem a defensar el nostre projecte. Aquests grans partits intenten l’estratègia del vot útil. El que esperem és condicionar i que, d’una banda, no hi torni a haver un govern que perpetuï aquest caos que estem vivint ara, i per altra, que tampoc hi hagi un govern que no cregui en un referèndum com a dret legítim a decidir per part del poble de Catalunya.

El Congrés aprovarà la llei d’amnistia?
Malauradament, n’espero molt poc, d’aquest Congrés. M’agradaria, seria una solució que ens portaria a normalitzar el context polític. El que hi ha ara és una vergonya, intolerable, i dubto del coratge del Govern espanyol per aplicar aquesta solució.

I confia en els indults?
Són, evidentment, una opció. Tot el que sigui per treure de la presó els nostres companys, serà benvingut. L’ideal és l’amnistia, l’indult és el següent que ha de venir. No podem tenir polítics a les presons o a l’exili.

Va ser la primera consellera d’Empresa i ara és una de les caps de llista que per primer cop hi ha al capdavant del 50% de les candidatures. A Catalunya s’està feminitzant la política de manera real?
Queda molt de camí per recórrer. Queda molt per fer perquè les noies i les nenes no només deixin de tenir un sostre que, més que de vidre, és de formigó, sinó que tinguin més referents perquè no s’autolimitin en les seves expectatives professionals.

“Els errors de la primera onada van a més: poca claredat, planificació i coordinació”

“És una vergonya, però dubto del coratge del Govern espanyol per aplicar l’amnistia”

Tribuna

La vacuna i l'odi

Mireia Boya
Ambientòloga

Vivim uns temps on els polítics decideixen mesures per reduir la nostra mobilitat anteposant l'economia a la vida de les persones. No és només la salut, és poder pagar el lloguer a final de mes. Són uns temps on els tribunals decideixen el moment òptim de la pandèmia per poder fer unes eleccions, posant en risc milers de persones i sentenciant que la qualitat democràtica, basada en la participació, els és ben igual. Uns temps on les farmacèutiques havien promès unes vacunes que ara no poden fabricar al ritme que deien, i que només viatgen als països que les poden pagar. Són uns temps on el sentit comú, la solidaritat i la responsabilitat envers allò col·lectiu s'han vist ofegats per l'individualisme capitalista, el partidisme i la incertesa.

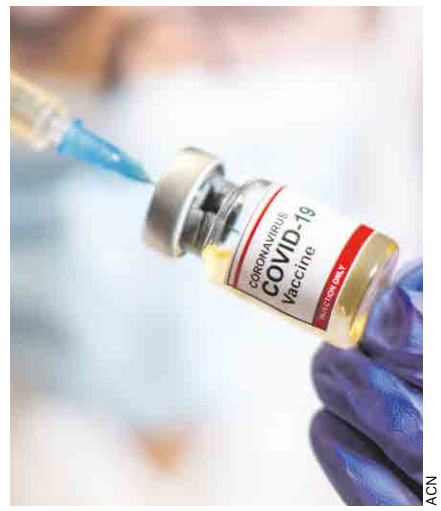
Mirem el futur des d'aquest hivern social imposat i patim per no saber si ens tornaran a robar la primavera. Ens diuen que la vacuna ens permet veure la llum al final del túnel alhora que ens amenacen amb un altre confinament dur, tot sense reconèixer que hi ha moltíssima –massa!– gent que es nega a posar-se-la, gent que ha perdut la feina, gent que no tornarà a aixecar la persiana. Negacionistes, desafectes, increduls, farts, esgotats, cabrejats i abandonats pel sistema. Se senten enganyats pels girs discursius dels polítics, les grans frases proclama que repeteixen i una èpica que de ben poc serveix davant un virus que entén de territoris i de classes socials. La mala gestió política, la crisi econòmica que afecta especialment la classe treballadora i, sobretot, la manca de sinceritat, empatia i valentia de molts dirigents a l'hora de prendre mesures posant la vida al centre, han fet que molta gent els giri l'esquena.

L'opció fàcil sempre és la de criticar-ho tot, dir que són uns mentiders i uns lladres amb quatre piulades i no fer res, no organitzar-se per canviar les coses. L'opció fàcil és creure els discursos populistes de l'extrema dreta, aquella barreja antipolítica que inclou tres parts d'odi a l'altre, al diferent, dues parts de bandera, la de la unitat del Règim, un pessic d'egoisme i que cadascú s'espavili com pugui, una branca d'èpica masclista i un polsim de discursos buits, plens de mentides, però que enganxen aquells que se senten abandonats pels polítics actuals. El resultat de tot plegat és que Vox entrarà al Parlament de Catalunya en les pròximes eleccions i no hem sabut contrarestar el seu discurs d'odi.

En temps de pandèmia els minuts electorals són or. Vivim enganxats a les pantalles, on la cultura de la cleca, l'insult i la ridiculització impossibilita tenir qualsevol mena de debat constructiu, on queda el titular i desmentir-lo és una quimera. L'agressivitat ha desbancat l'empatia i la bandera de la llibertat d'expressió ha deixat pas a poder dir sense rubor barbaritats contràries als drets humans. El trumpisme que no marxa. La qüestió és que aquestes pròximes eleccions autonòmiques, dos partits –d'interès per a la ciutadania, diuen– tindran minuts electorals sense que els correspongui. Perquè JxCat, el partit del president, pugui participar en els debats electorals, s'ha decidit que els ultres de Vox també hi entrin, tot i no tenir representació a les nostres institucions. Equiparar-los i donar altaveus al feixisme és l'error més gran que la direcció dels mitjans públics del nostre país pugui cometre.

Llops disfressats de xais

L'extrema dreta avança, ocupa les institucions i rebenta les costures de la democràcia. Es disfressen de xais, quan en realitat són llops que voldrien poder excloure del sistema més de la meitat de la població del nostre país. Les feministes, el col·lectiu LGTBI, els migrants, els independentistes o els comunistes són per ells persones no desitjades. No tan sols no mereixen igualtat de drets, sinó que en tenen massa. L'obligació democràtica dels mitjans és no difondre aquests discursos. El límit de la llibertat d'expressió ha de ser sempre la defensa dels drets humans. Com a exemple, el dels grecs: l'extrema dreta nacionalista del partit Alba Daurada va entrar a les institucions impulsada per la condescendència dels mitjans amb els seus discursos feixistes, xenòfobs. En va sortir –i va acabar als tribunals amb els dirigents condemnats per organització criminal– quan els grecs van posar-se d'acord per establir un cordó sanitari mediàtic. Sabem què són aquests partits que creixen arreu. Si no tenen altaveu, no s'escampa l'odi. Cal posar-se una vacuna contra tots els virus, el de l'odi que els partits d'extrema dreta escupen, també.

ACN

"Ens diuen que la vacuna ens permet veure la llum al final del túnel alhora que ens amenacen amb un altre confinament dur, tot sense reconèixer que hi ha moltíssima –massa!– gent que es nega a posar-se-la, gent que ha perdut la feina i gent que no tornarà a aixecar la persiana"

El dibuix de l'Eneko

Actualitat Coronavirus

Catalunya se queda sin reservas de vacuna

Los incumplimientos de las farmacéuticas hacen que 10.000 catalanes tengan que aplazar la segunda dosis mientras la Unión Europea presiona

Emma Pons Valls
BARCELONA

Catalunya tiene las neveras vacías de vacunas. Los cambios en el número de dosis enviadas por la farmacéutica Pfizer y los retrasos acumulados, tanto de esta compañía como de Moderna, que no ha enviado esta semana los 8.000 viales que se preveían, han hecho que Catalunya haya agotado las reservas. El secretari de Salut Pública del Govern, Josep Maria Argimon, instó tanto al Estado como a la Unión Europea (UE) a tener "una posición firme" y hacer valer los contratos firmados. Esta semana han llegado 40.000 dosis menos de las previstas.

Incertidumbre con las vacunas

Este agotamiento de las reservas implica que 10.000 catalanes tendrán que esperar más allá de los 21 días previstos para recibir la segunda dosis, aunque esto a priori no es un problema, porque se contempla su administración hasta los 42 días. Los retrasos acumulados y la variación en las dosis recibidas sí tienen un impacto en la planificación de la vacunación y, según Argimon, añaden "un elemento más de incertidumbre" a una campaña ya compleja.

Esta situación no es exclusiva de Catalunya, ya que afecta a toda España y también al conjunto de la Unión Europea. Esta semana la Comunidad de Madrid ha anunciado que suspende las administraciones de la primera dosis durante al menos dos semanas por falta de existencias.

En Catalunya, esta semana se habrán puesto todas las 217.000 dosis recibidas. Alrededor de un 30%, a residentes en centros de mayores, mientras que un 70%, a personal sanitario y de residencias. Según las previsiones actuales, en dos semanas se habrá acabado la vacunación en las residencias. En Barcelona, entre el 70% y el 80% de residentes ya están vacunados.

Mientras que Pfizer anunció que reduciría un 17% las dosis enviadas a España, AstraZeneca recortará un 60% las vacunas que tenía que entregar a la Unión Europea el primer trimestre del año. Esta nueva vacuna aún no está aprobada por la Agencia Europea del Medicamento (EMA), aunque lo podría estar en los próximos días. Está en duda su uso en pacientes de más de 65 años por los pocos ensayos hechos con este colectivo, por lo que quizás habrá que adaptar el plan de vacunación.

Aunque los retrasos ponen en duda alcanzar la famosa inmunidad de grupo para el próximo verano, las farmacéuticas aseguran que cumplirán los contratos y Pfizer ha explicado que, después de la reorganización de la producción que está llevando a cabo, podrá entregar aún más de las pactadas. En una entrevista con la ACN, el director de comunicación de la Federación Europea de Industrias y Asociaciones Farmacéuticas (EFPIA), Andy Powrie-Smith, aseguró que las empresas confían poder entregar las dosis necesarias para conseguir la inmunidad antes del verano. Según el directivo, las compañías trabajan "contrareloj" y "comprometidas" pese a los retrasos. "Habrá retos a superar, pero como ha habido hasta ahora", dijo.

Salut cree que en un mes y medio la variante británica predominará en Catalunya

El 30% de vacunas se ponen a residentes, y el 70%, a personal sanitario y de residencias

Pese a la bajada de la curva, preocupan la situación del entorno y la nueva variante

Algunos países se están planteando avanzar la vacunación a los mayores de 80 años en previsión del impacto que pueda tener la variante británica, pero Catalunya prefiere no hacer "castillos en el aire" y esperar a tener las vacunas necesarias para plantear cambios en la estrategia.

SALUT-ACN

Dos enfermeras preparan dosis de la vacuna contra la covid-19.

Prudencia pese a la mejora

Pese a la ligera mejora de los indicadores epidemiológicos, el Departament de Salut no es optimista debido a la situación del entorno y al efecto que pueda tener la variante británica. El Govern cree que, en alrededor de mes y medio, esta ya será la predominante en el país. "Llevamos dos semanas de descenso, con la incertidumbre de saber hasta cuando", afirmó Argimon.

Esta semana la velocidad de transmisión se ha mantenido ligeramente por debajo de uno, cifra clave para que la epidemia esté en decrecimiento. El riesgo de rebrote también ha seguido su tendencia a la baja. El descenso no está siendo tan rápido como en la segunda ola, y aún no se refleja en la situación asistencial, con más de 3.000 pacientes ingresados y 700 en las UCI. Salut explicó que prevén llegar al pico de presión asistencial en los próximos días.

Paralelamente, esta semana ha abierto el primer espacio hospitalario de ampliación de la capacidad asistencial. El anexo en el Hospital de Bellvitge permite ganar 32 camas de UCI y 64 camas de hospitalización, que ya están llenas, y le seguirán otros en Can Ruti y el Parc Sanitari Pere Virgili.

Una de las preocupaciones de los epidemiólogos es, ahora, el efecto de la variante británica. El jefe del Servicio de Microbiología del Hospital Universitari Vall d'Hebron, Tomás Pumarola, aseguró que, pese a su mayor transmisibilidad, "no es más virulenta", aunque sí que, al haber más casos, acaba derivando en más ingresos y casos graves. Pero, de momento, la eficacia de la vacuna no está en entredicho.

Las elecciones, en el punto de mira

Las elecciones siguen levantando polémica. El anuncio de que se permite romper el confinamiento municipal para asistir a mítines desató la indignación de sanitarios y los sectores más afectados, como la restauración o la cultura. La mayoría de partidos han pedido a la ciudadanía que solo asista a los actos celebrados en su municipio. Argimon lo agradeció y reconoció que el estado de alarma actual impide limitar el derecho a la participación política.

El escenario previsto para los comicios es mejor del que se proyectaba por el efecto de la prórroga de las medidas restrictivas hasta al 7 de febrero. Aun así, se prevé que haya hasta 160.000 personas confinadas por positivo o contacto. El presidente del Col·legi de Metges de Barcelona, Jaume Padrós, pidió que "no salgan de su domicilio" para ir a votar. Según el plan del Govern, tienen la franja reservada de 19 h a 20 h. Padrós consideró que esto "vulnera las normas de seguridad, de salud pública y de protección de la intimidad" y "es inasumible".

¿Cerrar los colegios para frenar la pandemia?

Varios países europeos reabren el debate al clausurar las escuelas. Pero, ¿qué se sabe acerca del papel de los niños en la dinámica de la pandemia?

Alberto Sicilia
MADRID

Inglaterra mantendrá las escuelas cerradas hasta Semana Santa, Irlanda no las reabrirá completamente hasta mediados de marzo, en Holanda la educación será a distancia hasta, al menos, el 7 de febrero. La fuerza de la tercera ola ha convencido a algunos gobiernos a reimplementar una de las medidas más polémicas de esta pandemia. Las consecuencias sociales de mantener los colegios cerrados recaen en los más vulnerables: niños y niñas que no tienen las mismas oportunidades para estudiar desde casa y padres –y fundamentalmente madres– que no pueden teletrabajar. Pero, ¿qué sabemos científicamente sobre el papel que juegan los niños en la dinámica de esta pandemia? Empecemos por el principio.

1.- La covid es una enfermedad que afecta, fundamentalmente, a las personas mayores. El riesgo de mortalidad aumenta exponencialmente con la edad.

En el gráfico 1 se muestra la probabilidad de fallecer según la edad si uno se contagia con el coronavirus. La escala del gráfico es logarítmica: una persona de 80 años tiene 10.000 veces más probabilidad de fallecer que un niño de 10 años.

2.-¿Eso significa que los niños no se contagian?

No. Significa que apenas desarrollan la enfermedad o lo hacen con muchos menos síntomas. (Aunque es muy poco común, algunos niños desarrollan un síndrome inflamatorio grave asociado al virus).

3.- ¿Por qué los niños desarrollan menos la enfermedad que los adultos?

Aún no hay un consenso científico al respecto. Una hipótesis es que los niños tienen menos *receptores ACE2*. Estos receptores son los que usa el virus como puerta de entrada a nuestras células. Otra hipótesis es que los niños tienen un sistema inmunitario más efectivo para luchar contra el virus.

4.- Entonces, ¿los niños se contagian más, menos o igual que los adultos?

La respuesta a esta pregunta no es tan sencilla como parece. Hay dos factores que entran en juego:

a) La probabilidad de que un niño se contagie si entra en contacto con un caso positivo. A esto se le llama *susceptibilidad*. Se han publicado muchísimos estudios al respecto y el consenso parece estar en que los menores de 10-14 años tienen alrededor de la mitad de probabilidad de contagiarse que los adultos.

b) Aunque los niños tengan menos probabilidad de contagiarse que los adultos al entrar en contacto con un positivo, eso no significa que la tasa de contagio sea menor en los niños. Por ejemplo: si los niños tienen más número de contactos sociales que los adultos, entonces su tasa de contagio podría ser incluso mayor.

El Instituto de Estadística del Reino Unido publica una estimación del número de personas contagiadas por grupo de edad. Durante diciembre –cuando los colegios estaban abiertos, pero muchos negocios cerrados–, las tasas de infección entre los menores eran parecidas o incluso superiores a la de los adultos.

5.- ¿Las medidas de cerrar los colegios ayudaron a frenar la pandemia durante la primera ola?

Sí. Se han publicado estudios comparando las medidas tomadas por los gobiernos de diferentes países durante la primera ola y todos ellos llegan a la conclusión de que fue una de las medidas más eficaces para frenarla. Según un estudio publicado en *Science*, el cierre de escuelas y universidades fue la segunda medida que más redujo el parámetro R. Otro estudio publicado en *Nature*, comparando las medidas introducidas en 226 países, encuentra un resultado similar. Y lo mismo en *The Lancet*.

Una nota importante: antes de la primera ola, los colegios no habían tomado las medidas que han tomado ahora para evitar los contagios. Es de esperar que cerrarlos ahora tendría mucho menos efecto que entonces.

6.- La cepa británica, ¿la transmiten más los niños que los adultos?

No. En un primer momento se especuló que la cepa británica se extendía más entre los niños que entre los adultos. Pero el último informe de Salud Pública del Reino Unido llega a la conclusión de que este efecto se da en todas las edades.

7.- El gran dilema: cerrar los colegios puede ayudar a frenar la pandemia, pero es seguro la medida con más costes sociales, sobre todo para los más vulnerables.

El primer punto del último informe del Centro Europeo para el Control de Enfermedades sobre la covid y las escuelas es claro al respecto: "Existe un consenso general en que la decisión de cerrar los colegios para controlar la pandemia debería utilizarse solo en última instancia. Las consecuencias negativas en términos de salud física y mental y en la educación de los niños superaría muy probablemente a sus beneficios".

Gráfico 1. Probabilidad de fallecer si se contagia de coronavirus

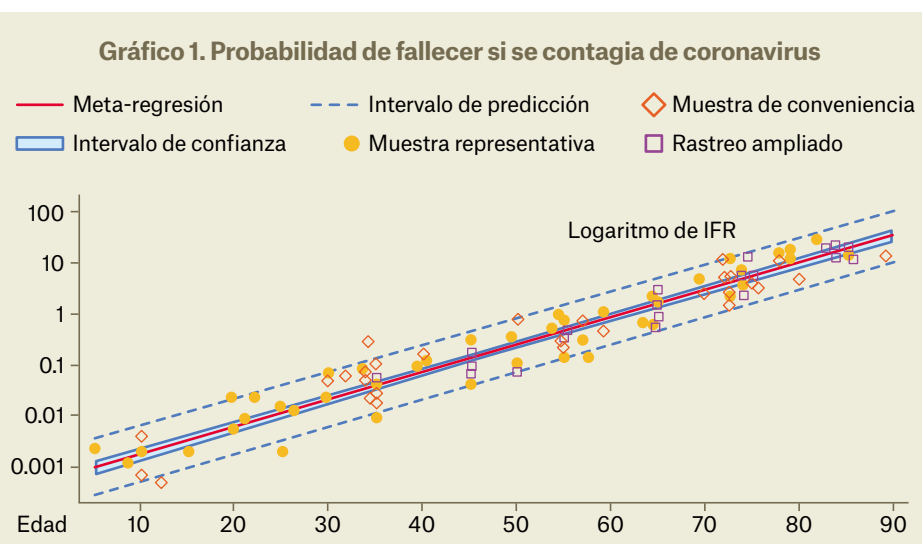
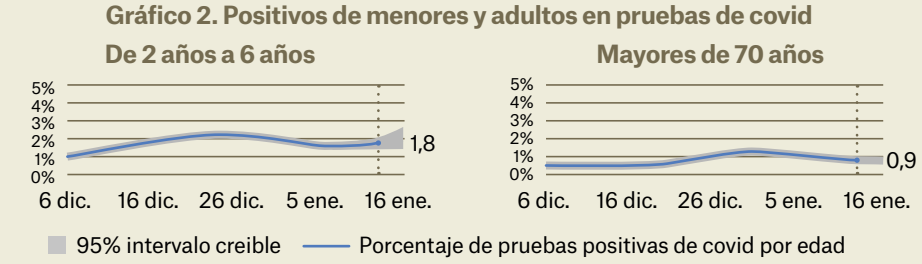
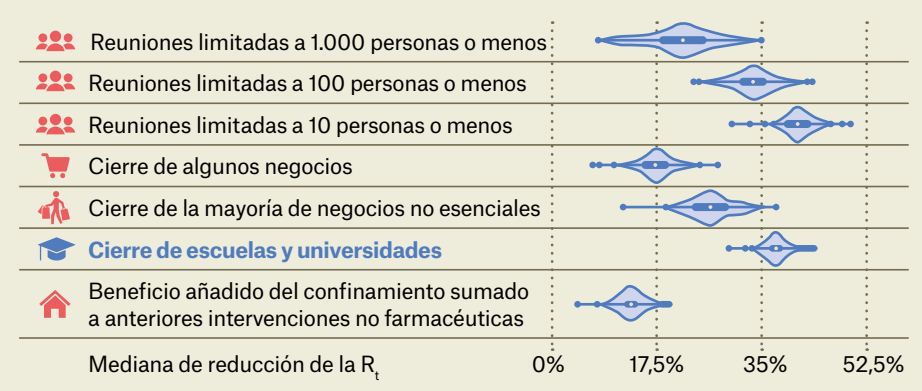

Gráfico 2. Positivos de menores y adultos en pruebas de covid

Gráfica 3: Efecto de las medidas en la reducción del parámetro R ('Science')

FUENTE: PÚBLICO

Actualitat Derechos laborales

La explotación de las trabajadoras del hogar emerge con la covid

Sin protección ni cobertura por desempleo, durante la pandemia han visto vulnerados sus derechos básicos, aunque antes de la emergencia sanitaria la precarización del sector ya estaba a la orden del día

Emma Pons Valls
BARCELONA

Encerradas, aisladas y sin derechos, para las trabajadoras del hogar la pandemia ha significado aún más explotación en un sector que ya estaba muy precarizado. "Estamos sometidas a una invisibilidad y precariedad tremendas que durante la pandemia simplemente han sido exteriorizadas", afirma Rocío Echeverría, trabajadora del hogar e impulsora del Colectivo Micaela, del Maresme.

Julia –nombre ficticio– es trabajadora del hogar en diferentes casas, donde limpia y cuida a mayores. Hacía dos años que cuidaba a diario a un hombre mayor, que vivía con la mujer y el hijo, que no se podían hacer cargo de él. De un día para otro, la mujer murió. Julia no sabía el porqué hasta que unos vecinos le dijeron que había sido por coronavirus: toda la familia se había contagiado y no se lo habían dicho, aunque ella iba a la casa a diario. "No me dijeron nada; lo más fácil fue callar", explica en conversación con *El Quinze*.

El hijo la está llamando para que vuelva, pero ella lo ha descartado. "No quiero saber nada más". Al saber la situación, pidió hacerse una PCR y dio positivo. Aunque era asintomática, esto le hizo saltar todas las alarmas, porque trabaja con más personas mayores. De todas ellas, una señora de 95 años dio positivo. "Si no me lo llegan a decir, yo sigo, cargándome a no sé cuántas personas más. Tuve mucho miedo", explica. Julia tomaba todas las precauciones sanitarias, con los materiales de protección, como mascarillas y guantes, costeados de su propio bolsillo, pero esto no evitó el contagio al tratarse de una profesión que requiere un contacto muy cercano. De hecho, según el estudio de seroprevalencia llevado a cabo a nivel estatal, las cuidadoras a domicilio son el segundo colectivo profesional que más se ha contagiado –un 16,3%–, solo por detrás de los sanitarios –un 16,6%–. Las siguen las trabajadoras dedicadas a las tareas de limpieza, con un 13,9%. En el conjunto de la población la incidencia es del 9,9%.

Más allá del susto, para Julia dar positivo significó dejar de trabajar y de cobrar. No tiene papeles y trabaja en negro, por horas. Esto implica que no tiene derecho a la baja o a otro tipo de subsidio. "Es la vía que nos toca a nosotros, los que somos ilegales", afirma. Le queda un año para poder obtener el permiso de residencia. La situación le ha supuesto estrés y sufrimiento psicológico. "Una se ve perjudicada laboralmente porque no tiene derechos", explica. En ningún caso se ha planteado denunciar, porque le da miedo que tenga consecuencias. "No soy de aquí, soy ilegal. ¿Por qué buscarme problemas? ¡Me deportarán!". La solución pasa por "no volver a esa casa y pasar página", apunta.

"Hace años que el trabajo de cuidados es el más precarizado y explotado, y con la pandemia estas cosas se han incrementado", afirma Isabel Valle, miembro de la asociación Mujeres Unidas Entre Tierras.

Varias integrantes de la asociación Mujeres Unidas Entre Tierras, que defiende los derechos de las trabajadoras del hogar.

Rocío Echeverría: "Estamos sometidas a una invisibilidad y precariedad tremendas"

Julia trabajó varios días en una casa sin que la avisaran de que eran positivos por covid

Las cuidadoras son el segundo colectivo profesional que más se ha contagiado: un 16,3%

Actualmente en España hay unas 580.000 trabajadoras del hogar, según la última Encuesta de Población Activa (EPA), de las que menos de 400.000 están dadas de alta en la Seguridad Social. Una de cada tres trabaja en la economía sumergida.

Más allá de eso, la pandemia también ha tenido impacto en el desempleo de las trabajadoras del hogar. Según una encuesta de la asociación de Valle, de las 107 trabajadoras preguntadas, un 20% había perdido el contrato a raíz de la pandemia. Tan solo un 24% declaró mantener el contrato con las mismas horas y sueldo, mientras que más del 40% habían sido despedidas de al menos un trabajo por culpa del coronavirus.

Las internas, las más afectadas

Las trabajadoras internas, que representan prácticamente la mitad de las trabajadoras del hogar según el sector, son las que se han visto más afectadas por la situación. "Hay chicas que se han quedado encerradas tres o cuatro meses porque cuidaban a ancianos y no podían salir", cuenta Valle. Es lo que le ocurrió a Martina –nombre ficticio–, que había llegado a Catalunya apenas un mes antes del confinamiento. Necesitaba encontrar trabajo con urgencia y

CADE MARTIN-DAWN ARLOTTA

CAROLA LÓPEZ-ACN

MARTA CASADO PLA-ACN

A la izquierda, una trabajadora del hogar. A la derecha, Rocío Echeverría en una manifestación por la regularización.

aceptó una oferta para estar de interna –viviendo en el domicilio laboral– cuidando a una señora de 96 años, que vivía con el hijo. Al inicio del confinamiento, le dijeron que no podía salir de casa los fines de semana. "La señora me dijo que si salía no volvería a entrar". Ella reclamó que, si no podía salir, le pagaran también los fines de semana, porque trabajaba igual. Pero la familia se negó, diciendo que ya le pagaban el techo y la comida. Durante dos meses, hasta mayo, no pudo salir ningún día. Cobraba 600 euros al mes. Además, relata cómo el hijo de la señora la acosaba sexualmente y también la insultaba: "Me dijo que los migrantes somos mierda y no servimos para nada. Yo soy microbióloga".

Martina cree que la irregularidad administrativa las pone en una posición vulnerable que hace que los empleadores se aprovechen: "La documentación cuenta mucho en la manera en que nos tratan". Además, la pandemia ha añadido un peldaño a esa precariedad. "Nuestra irregularidad nos hace sufrir y trabajar de manera abrupta. Debemos aceptar las reglas que nos imponen, no hay otra opción", dice.

"¿Qué empleador no se aprovecha? Si no tienes papeles, te pagan menos", denuncia Valle. Rocío Echeverría, del Colectivo Micaela, coincide y añade: "No solo en la pandemia; se nos vulnera, agrede y violenta desde siempre". Valle es tajante: "No tener papeles no significa no tener derechos". Echeverría apunta a que las internas se ven obligadas a trabajar "sin descanso". "No pueden acceder a ningún derecho, se ven sometidas a lo que las familias ofrecen, y esto es algo que no se quiere ver, ni tocar, ni visibilizar". Sobre si los dos casos expuestos en este texto son excepcionales, Echeverría sentencia: "Ha habido miles de casos".

Según algunos cálculos, una de cada tres trabaja en la economía sumergida

El 40% han sido despedidas de al menos un trabajo por la covid, según una encuesta

Martina pasó dos meses encerrada con sus empleadores, sin cobrar los fines de semana

La activista señala que, debido a la Ley de Extranjería, los empleadores no pueden hacer contrato a una persona en situación irregular. "Muchas familias se aprovechan de esto para no reconocernos derechos básicos, y a las mujeres las impulsa a la precariedad y a la sumisión y a aceptar condiciones esclavizantes". Echeverría está en situación regular, pero solo tiene contratos verbales con las casas donde trabaja. Ahora está en tres, pero antes de la pandemia eran cinco. "Soy una de las mujeres precarizadas; no puedo acceder a ningún tipo de ayuda. Y esto no se refleja en ninguna estadística", critica.

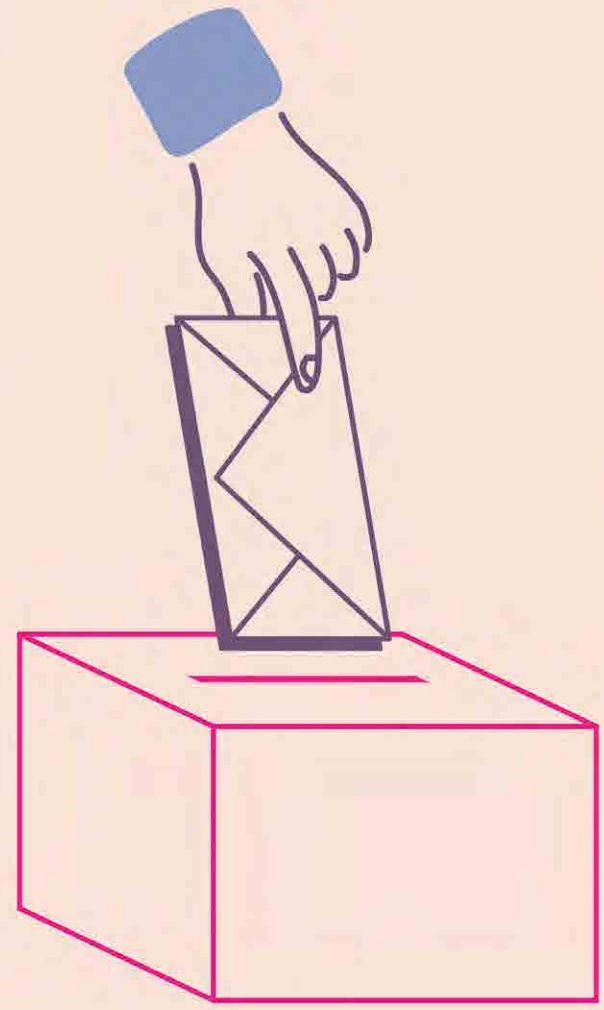
Precisamente, una de las reivindicaciones del Colectivo Micaela es que las instituciones censen a las trabajadoras del hogar para "saber la realidad y cómo mejorarla". "Queremos unas estadísticas reales", afirma Echeverría, que reitera que el colectivo pretende "acabar con las políticas asistencialistas" y luchar por "una política de derechos reales y coherentes, acordes a lo que la sociedad necesita".

Un subsidio extraordinario con limitaciones

Las trabajadoras del hogar y los cuidados cotizan en un régimen especial de la Seguridad Social que no contempla el derecho al paro. Con el estado de alarma y tras la reivindicación del colectivo, el Gobierno español impulsó una ayuda extraordinaria para las que habían sido despedidas por el confinamiento. Las empleadas, sin embargo, lamentan que hay que reunir requisitos que excluyen a la mayor parte, como estar dadas de alta en la Seguridad Social o disponer de un contrato por escrito. "No estamos siendo consideradas todas", afirma Rocío Echeverría, del Colectivo Micaela. "Hablamos solo de las que cotizan y que han podido demostrar que fueron despedidas después del 25 de marzo; muchas lo fuimos antes", añade. Además, para las que sí han tenido acceso al subsidio, el importe solo cubre el 70% del salario que recibían. Isabel Valle, de Mujeres Unidas entre Tierras, recuerda que la mayor parte de trabajadoras no cotizan porque no tienen papeles: "Y este trabajo es el único acceso que tenemos para regularizar nuestra situación administrativa en un futuro".

14F 2021

Eleccions al Parlament de Catalunya

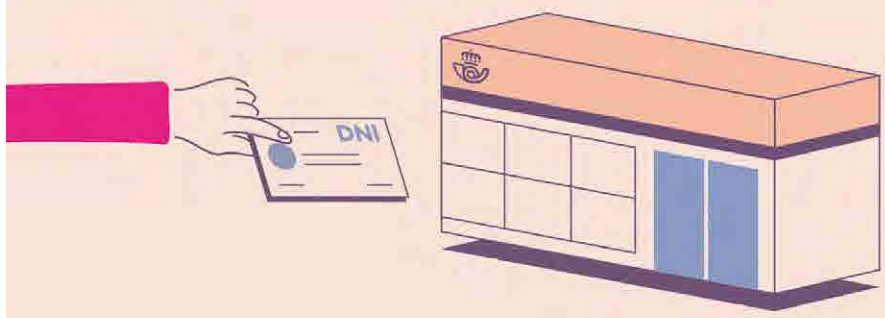

VOT PER CORREU

Fins al 5 de febrer

Davant la situació epidemiològica recomanem sol·licitar el vot per correu.

Per fer-ho pots anar a qualsevol oficina de Correus, o també virtualment entrar al web **correos.es** amb l'idCAT certificat, el DNI electrònic o altres certificats reconeguts.

parlament2021.cat
#infoEleccions2021

012
gencat.cat
Cost de la trucada: segons operadora.

Generalitat de Catalunya

Les claus de la setmana

La xifra

618 milions d'euros

El Govern mobilitzarà 618 milions d'euros en nous ajuts extraordinaris per a pimes, autònoms i treballadors en ERTO. En concret, els autònoms rebran un nou pagament de 2.000 euros com el del mes de desembre, i l'executiu oferirà ajudes de 2.000 euros més per treballador en ERTO a pimes de menys de 50 empleats.

Última hora

Els presos polítics recuperen el tercer grau

Redacció · Barcelona

El Departament de Justícia ha ratificat el tercer grau dels presos polítics, que ja havien validat les juntes de tractament de les presons. Ja podran sortir aquest divendres i participar en la campanya electoral dels respectius partits, amb l'excepció de Carme Forcadell, per a qui encara no s'ha pres la decisió. Queda la incògnita de si, de nou, el Tribunal Suprem ho revocarà.

El tuit

Eduard Voltas @eduardvoltas · 27 de gen.
La UE se la juga en la geopolítica de la vacuna. I de moment, UK, EUA i Israel li estan passant la mà per la cara. Oportunitat perduda, de moment, per generar adhesió ciutadana a un espai de protecció i seguretat anomenat Europa.

6 41 118

Matias Mowszet @MatiMow · 27 de gen.
Lo que está pasando estos días en el mercado financiero es alucinante. Un grupo de pibes (rango 16-20 años) organizados en la plataforma Reddit está poniendo en jaque a Wall Street y llevando a la bancarrota a multimillonarios peces gordos de la bolsa.

1m 25,2m 73,1m

La imatge

FOTÒGRAF: BALLESTEROS (POOL EFE-ACN)

Miquel Iceta pren possessió com a ministre

Miquel Iceta va rebre dimecres la cartera de ministre de Política Territorial i Funció Pública de la mà de la seva predecessora, Carolina Darias, que substitueix Salvador Illa al capdavant de Sanitat. El primer secretari del PSC va afirmar que vol "una Espanya forta en la seva unitat i orgullosa de la seva diversitat". Iceta va prometre el càrrec davant Felip VI al palau de la Zarzuela.

Els titulars

LA PANDÈMIA ES COMPLICA

"Johnson avisa que la soca britànica de coronavirus podria ser «més mortal»"

Divendres, 22 de gener

ESCÀNDOL AMB LA VACUNACIÓ

"Dimiteix el cap de l'Estat Major de la Defensa després de vacunar-se amb altres comandaments de l'Exèrcit"

Dissabte, 23 de gener

ACN

ELECCIONS PRESIDENCIALS PORTUGUESES

"Marcelo Rebelo de Sousa és reelegit president de Portugal en unes eleccions en plena pandèmia i amb l'abstenció disparada"

Diumenge, 24 de gener

EL CORONAVIRUS, SENSE ATURADOR A EUROPA

"La Unió Europea inclou Catalunya i una gran part de l'Estat espanyol en les zones amb restricció per viatjar per l'alt nivell pandèmic"

Dilluns, 25 de gener

INESTABILITAT POLÍTICA ITALIANA

"Conte dimiteix com a primer ministre d'Itàlia i obre una crisi política"

Dimarts, 26 de gener

EL PLA DE VACUNACIÓ ES BLOQUEJA

"La reducció d'enviaments de les farmacèutiques deixa Catalunya sense vacunes i obliga a alentir les segones dosis"

Dimecres, 27 de gener

EL QUINZE de Público

DIRECCIÓ **Ferran Espada** COORDINACIÓ **Marc Font** DIRECCIÓ GENERAL **José María Crespo** DIRECCIÓ EDITORIAL **Marià de Delàs** GESTIÓ **Pablo de Zárraga** PRODUCCIÓ **Pauta Media S.L.** EDICIÓ **Carla de Puig i Néstor Bogajo** REDACCIÓ **Jordi Bes, Queralt Castillo, Roger Castillo, Cugat Comas, Natàlia Costa, Alba Fernández, Àngel Ferrero, Yeray S. Iborra, Montse L. Cucarella, Paula Ericsson, Lídia Penelo, Emma Pons, Leire Regadas, Yolanda Rico, David Rodríguez, Àlex Romaguera, Maria Rubio, Judith Vives i Víctor Yustres** FOTOGRAFIA **Bru Aguiló, Montse Giralt, Joanna Chichelnitzky i Jose B. Berna Alvarado** CORRECCIÓ **Carme Casals** DIRECCIÓ D'ART I MAQUETACIÓ **Manuel Cuyàs i Berta Rosés** IMPRIMEIX **Impresa Norte** DIPÒSIT LEGAL **M-6647-2019**
CONTACTE **elquinzepublico@pautamedia.com | redaccio@diaripublic.cat** VISITA EL WEB **https://especiales.publico.es/pages/el-quinze | www.diaripublic.cat**

Críticas a las tarifas por recargar un vehículo en la calle

El Ayuntamiento de Barcelona defiende la medida para cubrir la inversión, mientras que los vendedores y Som Mobilitat piden ayudas directas e incentivar la movilidad sostenible con precios ajustados

Uno de los puntos de recarga de vehículos eléctricos ubicados en la vía pública en Barcelona.

David Rodríguez
BARCELONA

Desde el pasado 18 de enero, el Ayuntamiento de Barcelona ha cerrado la barra libre que suponía la recarga de vehículos eléctricos en la vía pública. Esta acción, que hasta ahora era gratuita en los 500 puntos de conexión de que dispone el Consistorio en la capital catalana a través de la empresa pública Barcelona Serveis Municipals (BSM), ha pasado a ser de pago. Las tarifas que se han presentado varían en función del tipo de vehículo –coche o motocicleta–, de si la carga se hace en los dispensadores energéticos ubicados en la calle o en un aparcamiento público, o de si se lleva a cabo de día o de noche. Además, el precio también cambia en función de si el proceso de recarga es rápido o lento. Antes de este nuevo sistema, la carga doméstica costaba entre uno y dos euros por cada cien kilómetros, mientras que en los puntos públicos ahora costará entre 3,6 y 7,8 euros.

El Ayuntamiento de Barcelona ha planteado bonificaciones a colectivos profesionales y a usuarios habituales. Así, resulta más económico cargar el vehículo de noche y en un aparcamiento habilitado. El Consistorio mantiene la gratuidad de la zona azul, en la que los coches eléctricos no pagan. Pese a esas supuestas ventajas, la decisión ya ha tenido las primeras críticas entre entidades tan aparentemente opuestas como Fecavem, la patronal de los vendedores, y la cooperativa Som Mobilitat. Ambas están de acuerdo en impulsar una tarifa de recarga, pero no de la forma que se ha hecho y con un precio tan elevado que desincentive la movilidad sostenible.

Un coche eléctrico cargando sus baterías en la calle, en una imagen de archivo.

Desde el Consistorio de la capital catalana, la concejala de Movilidad, Rosa Alarcón, justifica la iniciativa porque "la energía se paga y es necesario establecer el sistema para crecer en puntos de recarga públicos y privados". Y añade: "Si queremos aumentar la red de electrolineras, la única fórmula posible es implantar un pequeño pago". En una semana, según Alarcón, más de 200 ciudadanos han comprado el abono anual para aparcar y recargar su vehículo. Durante el primer año, su coste es de 25 euros. A partir del segundo, se incrementa hasta los 50 euros anuales.

Con razones similares, BSM, la empresa municipal que gestiona los aparcamientos públicos donde se ubican las instalaciones, señala que el cambio "garantizará un uso eficiente de la infraestructura y cubrirá la inversión, que se destinará a mantener y hacer crecer la red de puntos de recarga". Un paso más allá va el concejal de Emergencia Climática y Transición Ecológica, Eloi Badia, quien precisa que "los precios debían dejar de ser gratuitos por ley, y es necesario que estos sean competitivos para consolidar la llegada del vehículo eléctrico y que no se frene su expansión".

Este análisis lo rechazan la patronal de los vendedores, Fecavem, y el Gremio del Motor de Barcelona, que afirman sentirse "sorprendidos e indignados" por la medida. Las entidades lamentan que se aplique la tasa sin aviso previo y que "Barcelona se convierta en la única ciudad del Estado que ha emprendido la iniciativa, provocando que resulte igual de caro cargar electricidad que gasolina". El rechazo se produce además por ser "precisamente en un Consistorio que quiere pregonar y abanderar la lucha contra el cambio climático".

AURINKOINEN

El presidente de Fecavem, Jaume Roura, propone que el Ayuntamiento de Barcelona otorgue ayudas a los compradores de un vehículo eléctrico e incorpore otros nuevos a la flota de la ciudad, retirando los más antiguos. "Para avanzar en este camino, planteamos una reunión con la alcaldesa Ada Colau para concretar y presentarle el plan". Para incrementar la presencia de este tipo de movilidad por las calles de la capital catalana y que se pueda ejecutar una transición sostenible, Roura pide que se compatibilicen los derechos y las obligaciones de los usuarios.

Energía a precio razonable

"Las nuevas tarifas penalizan la implantación de la movilidad, porque el Ayuntamiento de Barcelona vende la energía a un precio tres veces más caro de lo que cuesta comprarla". Así se expresa el presidente de la cooperativa Som Mobilitat, Ricard Jornet. Al incrementar los costes, Jornet cree que el ahorro en combustible que se consigue con un vehículo eléctrico en relación a uno tradicional se acaba perdiendo: "La norma perjudica claramente a los vecinos de Barcelona que quieran tener su coche aparcado en las instalaciones de BSM".

Desde Som Mobilitat, igual que la patronal de los vendedores, están de acuerdo en que se cobre por la energía generada, pero "no a un importe desorbitado, sino a uno que cubra el coste y con un pequeño margen para el Consistorio". Para la entidad, el fallo del modelo radica en las tarifas. Asimismo, Jornet alerta de que, si no se abona una cuota anual, al realizar un uso esporádico de los puntos de carga "la tarifa todavía se dispara más". La propuesta de Som Mobilitat implica incentivar el uso de la movilidad sostenible compartida con un valor razonable de la energía, ya que consideran que el negocio real de BSM se tendría que dar solamente en el alquiler de las plazas de aparcamiento.

Ecologistas, a favor

En defensa de la iniciativa ha salido la entidad Ecologistes en Acció. La organización valora como muy positiva la decisión del Ayuntamiento de Barcelona de eliminar la gratuidad de la carga de vehículos eléctricos. En un comunicado, aplaude que "se suprima la discriminación que sufría la ciudadanía que se mueve por medios no motorizados, que ha de pagar sus desplazamientos, mientras que con dinero municipal se ha financiado gratis la movilidad de un medio de transporte considerado falsamente ecológico". Aunque BSM ha anunciado que tiene previsto ampliar de forma progresiva la red de puntos de carga hasta el año 2024 en la calle y en los aparcamientos, el reto inmediato que se le presenta es lograr un consenso y adaptar las tarifas con un precio cercano al coste del mercado en el proceso de venta de la energía.

Las ventas de coches caen un 28% en 2020

El año 2020 se cerró en Catalunya con un descenso del 28,82% en las matriculaciones de coches, un dato algo mejor de lo que preveían desde la patronal Fecavem y el Gremio del Motor. En total, se vendieron 108.831 turismos. El porcentaje de descenso es inferior al 32,3% del conjunto del Estado español y se moduló con los datos del mes de diciembre, ya que algunos compradores avanzaron sus operaciones para evitar el aumento del Impuesto de Matriculación o el del CO_2, que han llegado con el nuevo año, y la eliminación de los incentivos fiscales que suponían los planes de ayuda estatales Moves y Renove.

Menos contaminación por la pandemia

El anuario del portal Contaminació Barcelona constata mínimos históricos en los niveles de emisiones contaminantes y ruido

D. R.
BARCELONA

Un año excepcional como 2020 ha traído registros inéditos en los niveles de contaminación de Barcelona ciudad, a la baja. Los datos, aportados por el anuario del portal Contaminació Barcelona, muestran cómo las restricciones de movilidad y de la actividad económica para frenar la expansión de la pandemia han hecho que el porcentaje de contaminación bajara un 28% en las estaciones de tráfico, situadas en puntos de mucha densidad circulatoria. El informe arroja que, por primera vez en dos décadas, ninguna de las estaciones de medición ha superado los umbrales fijados por la Organización Mundial de la Salud (OMS).

En las estaciones de fondo, en puntos con menos tráfico, la reducción del último año ha sido del 25%. El anuario refleja que, en las semanas más duras del confinamiento domiciliario de marzo de 2020, "el nivel de ruido disminuyó hasta los 4,9 decibelios, indicador que se sitúa por debajo de las recomendaciones de la OMS". El espejismo duró pocas semanas y con la llegada de la desescalada se recuperaron los valores habituales.

En sus estimaciones, el portal apunta que el nivel de tráfico en los días laborables de 2021 debería decrecer un 12% en relación con la época anterior a la pandemia para "garantizar que todas las estaciones se mantengan estructuralmente con una media anual por debajo de los niveles legales máximos establecidos en la UE para el dióxido de nitrógeno". Como ejemplo, Barcelona Contaminació indica que el tráfico medio registrado entre septiembre y diciembre está ligeramente por debajo de lo deseado para cumplir con este requerimiento.

En paralelo, el portal observa cómo la pandemia ha provocado una crisis de confianza en el transporte público. El uso de la red ha descendido un 46%, y para este año se prevé que siga haciéndolo entre un 20% y un 30%. Barcelona Contaminació advierte de que este bajo nivel de utilización "pone en riesgo el sistema de transporte y las inversiones comprometidas para la mejora de la red".

Como deberes al Ayuntamiento, la entidad insta a que este inicie un proceso participativo en el que se aborde la planificación específica contra la contaminación local y del ruido. En este caso, desde el portal se teme que la falta de estrategia municipal conlleve la pérdida de alguno de los logros obtenidos en estos dos ámbitos.

ACN

Las restricciones hicieron que la contaminación bajara un 28%

La pandemia ha provocado una crisis de confianza en el transporte público

Les centrals Indrets amb vida

De masia abandonada a centre cultural per la pressió okupa

El Casal Torreblanca, en l'actualitat de gestió municipal, va ser recuperat pel moviment okupa de finals dels anys noranta, quan els joves de Sant Cugat no disposaven de llocs on reunir-se

A dalt, l'Espai Jove. A sota, l'aula gastronòmica i un taller de formació.

Yolanda Rico
SANT CUGAT DEL VALLÈS

Com a la resta de ciutats catalanes, a Sant Cugat del Vallès la vida cultural ha patit un dels pitjors revessos de la seva història per culpa de la pandèmia del coronavirus. Els casals dels diferents barris es troben gairebé buits, entre ells el vaixell insígnia de la lluita social i del moviment ocupa a la localitat: el Casal Torreblanca. La majoria de les activitats s'han aturat a l'espera que l'espai recuperi el bull que solia caracteritzar-lo des que la seva ocupació, a finals dels anys 90, va propiciar la recuperació de l'edifici per als joves.

A Sant Cugat encara es recorden imatges que van donar la volta al país: joves despullats, enfilats a la teulada de l'antiga masia Torreblanca per evitar el desallotjament de la casa que havien ocupat el 3 de març del 1999, tot coincidint amb la celebració de la festivitat del patró del municipi, Sant Medir. L'objectiu d'aquella acció era "posar sobre la taula un dels problemes que sempre hi havia hagut a Sant Cugat, la falta d'espais per al jovent", recorda Aniol Pros, un dels joves que va participar en l'ocupació.

"Sant Cugat, pel seu passat agrícola, té moltes masies, i moltes, tot i que eren edificis catalogats, estaven deixades de la mà de Déu i, literalment, abandonades", explica Pros, que ara és professor d'Història en un institut. Torreblanca, una de les masies més grans de la localitat, havia quedat buida a mitjans del segle XX, i només s'havia utilitzat un temps per acollir els treballadors de la construcció del Centre Borja, de la comunitat de Jesuïtes. El deteriorament de l'edifici semblava imparable.

"Jo sempre havia estat vinculat a col·lectius de caire polític –evoca Pros–, i en aquella època estava als Maulets, joves de l'esquerra independentista. A Sant Cugat teníem un nucli molt potent, així que, fora de l'assemblea, alguns dels seus membres, juntament amb altres joves, vam debatre sobre la necessitat de tenir espais perquè els joves poguéssim reunir-nos i fer activitats". No va ser una decisió precipitada. Van meditar com s'havia de dur a terme l'ocupació i en quin tipus d'edifici: "Vam decidir que havia de ser municipal, perquè d'aquesta manera també podíem fer una

El Casal Torreblanca ha esdevingut un espai polivalent, amb un espai per a joves, una aula gastronòmica o diferents espais dedicats a la música. A la foto, la programació del cicle De Prop.

Torreblanca, una de les masies més grans de Sant Cugat, portava abandonada mig segle

L'objectiu de l'ocupació era reivindicar un espai on els joves poguessin reunir-se i fer activitats

"Vam patir atacs de grups nazis que volien cremar la casa, però no ho van aconseguir"

FOTOS: JOSE B. BERNA ALVARADO

Les esquerdes al moviment okupa van fer que alguns col·lectius se n'acabessin desvinculant

L'any 2001 la masia es va desallotjar i l'Ajuntament es va encarregar de la seva dinamització

"Va ser una victòria agredolça": l'Ajuntament no va permetre l'autogestió del casal

crítica a l'Ajuntament de l'època, governat per CiU" –aleshores amb l'alcalde Joan Aymerich al capdavant–, "pel gran nombre d'espais que estaven buits i abandonats".

"Érem persones que a títol individual teníem les mateixes inquietuds", indica Pros, que recorda que en cap moment no es va voler polititzar la iniciativa. Catalunya vivia un moment àlgid del moviment okupa, que s'havia transformat amb l'entrada de "plantejaments més globals i oberts que en les primeres ocupacions, derivats de la incidència del moviment estudiantil, l'antimilitarista i les primeres campanyes antiglobalització", recull Robert González a la seva tesi doctoral feta a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), "Xarxes crítiques i polítiques públiques: els impactes del moviment per l'okupació a Catalunya i Madrid (1984-2009)".

Torreblanca va esdevenir, segons González, un dels referents okupes del Vallès. Col·lectius de joves de la ciutat van sumar-s'hi de seguida i, sense participar en l'ocupació, van contribuir a la dinamització de l'espai. "Ens reuníem allà, organitzàvem activitats i aquella acció va canviar moltes coses entre els joves que es movien", manifesta l'historiador José Fernando Mota, que llavors era membre del Col·lectiu Antimilitarista de Sant Cugat i d'Esquerra Unida i Alternativa. Recorda que, "en aquell moment, al municipi només hi havia una discoteca, quatre bars i molt pocs llocs on poder-se reunir".

Revifalla dels moviments socials

A Torreblanca "hi havia de tot: independentistes, ecologistes, gent dels esplais, o que venia de diferents mogudes, i d'altres que s'hi van apropar i es van polititzar", explica Mota. Amb la perspectiva que li dona el temps, l'historiador considera que "allò va ser molt positiu per a Sant Cugat: va suposar una revifalla per als moviments socials, i d'allà van sortir un munt d'iniciatives". "A més, el fet de ser un espai autogestionat va propiciar que aprenguéssim molt. Hi havia moltes activitats, propostes que després no s'han tornat a fer", lamenta. "I donava també una alternativa a l'oci de la discoteca", rebla.

L'ombra del desallotjament planava sobre la masia. L'any 2000 n'hi va haver un intent, però la convicció i la força dels okupes va impedir que els fessin fora. El cas va atraure els mitjans de comunicació: "Va ser molt sonat. Hi va haver molta resistència a la casa. Mai s'havien vist tants antiavalots i tants furgons. Alguns companys es van enfilar despullats a la teulada", recorda Pros. En aquella ocasió la casa va ser desallotjada, però la van tornar a ocupar.

Aquells temps no van ser gens fàcils per als activistes: "Vam patir molts atacs. A finals dels anys noranta i principis del segle XXI, hi havia una organització important del moviment nazi i dels *skinheads* de tendència feixista. Hi va haver intents de cremar la casa, però mai no ho van aconseguir". Aquests atacs es van sumar a la divisió que va aparèixer al si del moviment okupa. Pros relata que van sorgir desavinences perquè "xocaven maneres diferents de gestionar l'espai i, sobretot, maneres diferents de concebre el concepte de l'ocupació". El moment més crític va ser quan l'assemblea va decidir que el centre social passés a ser també un lloc per viure-hi: "A alguns ens feia por que la part més social se'n ressentís. El fet de ser habitatge i centre social, semblava que et fiquessis a casa d'algú", descriu Pros. Al final, aquestes esquerdes van fer que alguns membres comencessin a abandonar el projecte.

El 2001, okupes i Ajuntament s'asseien a negociar el futur del centre després de signar un conveni amb el Consistori. Els okupes abandonaven la masia a canvi que aquesta es convertís en un centre per als joves, i que ells mateixos s'autogestionessin. El resultat, però, no va convèncer tothom. "Es va arribar a un acord híbrid d'autogestió entre els usuaris i gestió pública, però fruit de la nostra inexperiència ens van colar un gol", argumenta Pros, que afegeix que quan van haver signat el document l'espai va passar a ser un equipament més de gestió municipal. Alguns ho van viure com una derrota. Per altres va ser una victòria agredolça. "Vam aconseguir recuperar un equipament molt potent per a la ciutat", reconeix Pros, fent balanç.

Aquell moment va representar un abans i un després en les polítiques culturals de Sant Cugat. Torreblanca es va convertir en el primer centre juvenil de la ciutat. Malgrat que encara continua albergant l'Oficina Jove, ara ha esdevingut un espai polivalent. El seu funcionament s'ha exportat a la resta de la ciutat, a través de la xarxa de centres culturals polivalents que hi ha repartida pels diferents barris.

Música, gastronomia i formació reglada

El Casal Torreblanca ha passat per diferents fases els darrers 15 anys fins que s'ha convertit en un centre de referència a Sant Cugat del Vallès. Neus Albiac, responsable de l'equipament municipal, subratlla que es tracta "d'un servei consolidat que ha crescut amb el temps". A més de l'oficina per a joves, compta amb l'aula gastronòmica, única a la ciutat; un espai de relació i dinamització musical, conegut com La Pua-Oficina Musical; una sala de concerts; dos bucs d'assaig i un servei de bar. Es manté obert tot el dia, ja que al matí acull formació reglada per a joves i a la tarda, a més dels espais citats, oci formatiu. "La pandèmia, però, ens ha obligat a reinventar-nos, i estem fent l'oci formatiu online", diu Albiac.

JOSE B. BERNA ALVARADO

La façana principal del Casal Torreblanca, ubicat en una antiga masia.

L'activista i exregidora de Ciutat Vella Gala Pin, durant l'entrevista amb 'El Quinze'.

BRU AGUILÓ

"Una de les millors vacunes contra l'extrema dreta és l'acció comunitària i la lluita contra les desigualtats"

Gala Pin

Activista i exregidora de Ciutat Vella

Ja fora de la política institucional, posa la mirada llarga sobre el futur de la ciutat, el paper que han de jugar les Administracions en les societats actuals i la necessitat d'alternatives a les grans tecnològiques

Entrevista Gala Pin

Marc Font
BARCELONA

Fa gairebé dos anys, **Gala Pin** (València, 1981) va decidir que no aniria en una posició de sortida a les llistes electorals de Barcelona en Comú i, per tant, que posaria punt final a quatre anys intensos com a regidora en què, entre altres coses, es va encarregar del districte de Ciutat Vella. Amb una llarga trajectòria activista i integrant del nucli fundacional de la formació municipalista, reflexiona a *El Quinze* sobre la ciutat, la necessitat de combatre totes les desigualtats per aturar la ultradreta i com plantar cara a les grans tecnològiques.

Després de fer el salt de l'activisme a la política institucional el 2015, fa més d'un any i mig que va deixar l'Ajuntament. Això implica un període d'adaptació?
Al carrer fas política amb les mans i el cos, i en l'àmbit municipal la fas amb les mans. Aquesta connexió amb la realitat no la perds en només quatre anys, però sí que, per exemple, necessites un període d'adaptació en l'àmbit laboral, per les incompatibilitats. En passar per la institució tens una foto molt àmplia de la realitat, i a partir d'aquí costa un poc trobar la fórmula per poder ser útil. Al final, fas política per transformar la realitat i vols seguir transformant-la, la política no es fa només a les institucions.

Segur que ara és més conscient de les limitacions de les institucions. Hi havia un punt d'ingenuïtat en el poder de certes institucions en la generació del 15-M?
De desconeixement dels límits de la institució sí, però, alhora, un cop hi ets, t'adones de la potència transformadora que tenen. La reflexió que ens faltava a la generació 15-M, i que falta a la política institucional en general, és quines Administracions públiques necessitem al segle XXI, perquè no s'han transformat a l'altura que ho han fet la societat i els contractes socials.

Tenen dificultats per donar respostes a la velocitat que necessita la societat.
És clar, i també als nous reptes. L'Administració dels anys 90 no havia d'afrontar els mateixos reptes que l'actual en la diversitat cultural o d'origen, o pel que fa a la presència de la tecnologia en les nostres vides. Això les Administracions no han sabut incorporar-ho, i el gran perill és que la gent deixi de confiar-hi per resoldre els seus problemes. De fet, és una de les coses a les quals està jugant l'extrema dreta.

Ara que té les dues mirades, l'activista i la institucional, entén que els dos vessants són imprescindibles per aconseguir transformacions profundes?
Necessites una estratègia complexa. Ni la política institucional ha sigut mai la resposta, ni tampoc la mobilització del carrer; es necessita aquesta sinergia. La necessitat d'una mobilització ciutadana és crucial, tant per generar hegemonia cultural com per arribar allà on no ho fa l'Administració, com per fer front a determinats poders fàctics. I també ho és trobar els moments d'encontre on puguis compartir un objectiu, malgrat que les estratègies que hagis de portar a terme des de les institucions i els moviments siguin diferents.

Més enllà de repensar les institucions, també caldria repensar els partits perquè siguin eines al servei del bé comú?
Sí, els partits han de ser una eina, no un fi. Diria dues coses. Estem en un sistema de democràcia representativa, on se suposa que els partits representen sectors de la societat que tenen diferents interessos. I els plenaris haurien de ser un reflex d'aquesta diversitat. Però al final el que fan els partits és representar els seus interessos com a partit. Evidentment hem de repensar-los. Ja sé que no és viable, però potser els partits s'haurien d'autodestruir cada tres legislatures, és a dir, que no adquireixin compromisos interns de gent a qui col·locar, tampoc amb *lobbies* o amb sectors amb els quals han de quedar bé. A part, a les esquerres hauríem d'aprendre del feminisme i reconèixer que no són pures, sinó que hi ha misèries humanes, i elaborar mecanismes col·lectius per poder-les confrontar i evitar que anem perdent bona gent que en marxa decebuda.

Quan va anunciar que no continuaria com a regidora, va dir que seguiria implicada al projecte de BCN en Comú. Com ho fa?
No hi tinc cap càrrec orgànic, però es podria dir que faig una mica de consultora externa, que crec que és on puc aportar més.

A l'espera dels resultats de les eleccions al Parlament, el projecte dels comuns no ha funcionat de la mateixa manera a Catalunya que a Barcelona. Per què?
A nivell català l'eix nacional és central, hi ha hagut una polarització i ha sigut molt difícil que les posicions intermèdies tinguessin espai. Segurament hi ha hagut posicions dels comuns que no s'han acabat d'entendre, com l'adscripció molt tardana a l'1-O, quan sempre havíem defensat el dret a l'autodeterminació. Crec que hauria d'haver arribat abans de l'estiu del 2017. El clima políticoemocional ha canviat, i l'eix esquerra-dreta està com en un segon pla, cosa que crec que és un error. I, finalment, no guanyes unes eleccions calculant cap endins en lloc de mirant cap enfora.

Viu a Ciutat Vella, una les zones de la ciutat on més impacta la pandèmia per l'absència de turisme. Té una sensació contradictòria perquè el barri és més amable per als residents, al mateix temps que molta gent està sense feina?
És clar. És aquesta sensació ambivalent de voler sortir a la finestra per dir "teníem raó" quan dèiem que apostar-ho tot al turisme massiu acaba sent una precarització i un perill, perquè tindràs un ecosistema econòmic molt fràgil. Però és igual tenir raó, perquè qui està patint més és la gent més precaritzada, no els presidents dels grans hòldings turístics. El que m'està sorprenent en negatiu és que ni les Administracions ni els sectors econòmics estiguin fent una reflexió sobre quin és l'escenari cap on caminem, per dissenyar processos d'acompanyament i reciclatge per a la gent més precaritzada dins la indústria turística. O per plantejar quins altres serveis poden donar les grans infraestructures turístiques per mantenir-se, des de la Sagrada Família a la mateixa Rambla, a més del sector comercial, amb un munt de locals que s'estan tancant. El que veus és els sectors econòmics de "salva'm, mama Administració, que pugui aguantar fins que tot torni a ser com abans", quan és molt possible que no torni a ser com abans. I a les Administracions lidiant amb les urgències, però amb poca capacitat de pensar la ciutat a llarg termini.

Cap a on ha d'anar Ciutat Vella?
Estem en un moment en què, si l'agafem a temps, podem convertir Ciutat Vella en un exemple d'un centre on la vida quotidiana i el dret a la ciutat dels veïns puguin ser compatibles amb la referencialitat internacional de la ciutat. I això passa per coses com ampliar el programa dels baixos de protecció oficial per tenir un ecosistema comercial més diversificat, poder plantejar un canvi d'usos a habitatge en alguns edificis d'activitat econòmica i poder treballar amb tota la massa de treballadors que estan en un moment molt precari per fer la reconversió.

Per tant, hi cal una mirada llarga.
Crec que hi ha dos nivells. Un és que hauríem d'anar cap a la col·laboració públicocomunitària i incorporar, no només en l'acció sinó també en la decisió, aquestes mirades llargues. I, dos, estem en una pandèmia mundial i ningú l'havia gestionat. Puc entendre que hi ha la necessitat de respondre a la urgència en una situació d'excepcionalitat i d'emergència, però el que has de fer és generar també aquests espais de cooperació públicocomunitària i, fins i tot, públicoprivada en certs sentits, per veure quines necessitats s'estan plantejant a la ciutat i quines solucions es plantegen des de diversos àmbits. Una situació d'emergència et fa focalitzar en unes coses molt concretes i, en general, a les institucions algú et posa com un tubet a l'ull i no-

"Des de dins, te n'adones de la potència transformadora que té l'Administració"

"Les Administracions no s'han transformat a l'altura que ho ha fet la societat"

"Posicions dels comuns, com l'adscripció tardana a l'1-O, no s'han acabat d'entendre"

BRU AGUILÓ

més veus la realitat a partir dels subjectes legítims de la ciutat, els poders fàctics, el que diuen els mitjans i el que diuen els partits de l'oposició. I amb l'emergència és complicat, però l'Administració ha de ser conscient que quan la situació baixi una mica ha de poder mirar a llarg termini i articular amb els diferents actors quina ciutat postpandèmia vol construir.

En l'actualitat ja patim una enorme crisi social i econòmica. Abordar una desigualtat desbocada ha de ser el gran repte polític dels pròxims anys?

També hi ha diferents escales, veiem la desigualtat entre els països que tenen accés a la vacuna i els que no en tenen, mentre que a nivell de ciutat la sensació és que tindràs certes classes mitjanes que emigraran de la metròpolis per venir-hi a treballar o de tant en tant, i et quedaràs amb les classes baixes i la gent treballadora precaritzada, en una ciutat cada cop amb més desigualtat. Aquesta por hi és. Una de les millors vacunes contra l'extrema dreta és justament l'acció comunitària i la lluita contra les desigualtats. Amb una desigualtat creixent, l'extrema dreta pot créixer més. Aquest escenari hi és, però vull ser optimista i crec que tenim la capacitat com a societat de fer un gir i que les institucions estiguin realment al servei de la gent que més ho necessita. Estem en un punt d'inflexió on el repte tecnològic és un eix crucial per poder abordar aquestes desigualtats i les democràcies del futur. Crec que tenim un any o dos per girar a un costat o a un altre.

Un dels temors actuals és que anem cap a un model amb un poder enorme de les grans empreses tecnològiques i pulsions polítiques cada cop més autoritàries. Quina creu que pot ser la sortida?

Crec que si en els pròxims anys som capaços de pensar com replantejar el contracte social i les institucions, com abordar les possibles desigualtats i com dibuixar escenaris de futur, que per mi passen per una intersecció entre sobirania tecnològica i ecofeminisme, serem capaços de sortir-nos-en. La derrota de Trump ens dona una mica d'optimisme, i també té una mica a veure amb la potència del moviment Black Lives Matter i amb el fet que hi ha noves subjectivitats polítiques que s'estan generant a partir de l'antiracisme, la multiculturalitat i el feminisme. Les esquerres clàssiques estan cometent l'error de no mirar cap aquí, més enllà de l'antiracisme clàssic. Segurament en la construcció d'aquestes subjectivitats hi ha noves generacions que poden fer un gir que la gent més gran no som capaços de veure.

> "Ni les Administracions ni els sectors econòmics estan fent una reflexió sobre cap a on anem"

> "Estem obligats a construir alternatives a les grans tecnològiques"

BRU AGUILÓ

L'activista Gala Pin, en un moment de la conversa.

Un dels sectors que s'ha reforçat durant la pandèmia és el capitalisme de plataforma. Fa unes setmanes, Ivan Miró ens deia que s'ha de regular per prendre-li els avantatges fraudulents que té. Com s'ha d'afrontar el creixent poder de les grans empreses digitals?

D'una banda, hem de poder incidir a nivell de regulació, que és d'àmbit estatal o europeu, també pels productes fruit de la intel·ligència artificial, i segurament anar cap a uns estàndards universals perquè es facin servir les dades de manera ètica i transparent. De l'altra, s'hauria de poder treballar tant des de la societat civil com des dels governs per obligar les empreses que operen actualment a modificar l'arquitectura digital sobre la qual estan basades. Facebook, Twitter i altres funcionen a partir de la polarització social: com més n'hi ha, més clics tenen, més demanda de publicitat i més pasta els entra. I, finalment, estem obligats a construir alternatives, que segurament passen per no tenir grans espais globals, com Facebook o Amazon. No faràs un contra-*marketplace* a Amazon que tingui la mateixa referencialitat, sinó que faràs un *marketplace* de l'economia social i solidària al qual podràs acudir, que funcioni amb *software* lliure, amb criteris ètics, pots tenir una plataforma de les llibreries... I que d'alguna manera ens permetin tenir sobirania tecnològica, que siguem els mateixos usuaris els que tinguem la capacitat de control sobre aquesta tecnologia. En aquesta construcció d'alternatives s'hauria de fer una aposta tant des del sector privat com des de les Administracions per fomentar un determinat tipus d'economia. Com a exemple, crec que l'aposta pel Decidim que va fer l'Ajuntament el mandat passat va en aquesta línia de com s'han d'implementar les solucions tecnològiques des de l'Administració pública: de *software* lliure, de governança comunitària i amb la capacitat de generar col·laboració i cooperació amb altres Administracions.

Tot i la derrota de Donald Trump, cada cop tenim una presència més gran de la ultradreta, que entrarà en el pròxim Parlament. Com se l'ha de combatre?

La imatge del món que ens construïm passa molt per xarxes socials i plataformes digitals, que cada cop més la construeixen segons el que entenen que són els nostres interessos, o segons el que l'algoritme interpreta que pot generar més benefici econòmic, que és la polarització. Incidir en aquestes grans empreses tecnològiques perquè el seu benefici econòmic no passi per una polarització del món és clau per combatre l'extrema dreta. I aquí sí que crec que hem de fer una aposta per tecnologies alternatives. D'altra banda, el combat per les desigualtats s'ha de donar en el pla material, però també en el simbòlic. Una de les meves preocupacions és la islamofòbia, i ara mateix negar-ho i no treballar perquè la diversitat religiosa que hi ha a la ciutat sigui un fet normalitzat en la nostra quotidianitat és fomentar determinats tipus d'exclusió. Hem de sortir d'una espècie d'antifeixisme de confort i fer una lectura molt més acurada de la societat en què estem intervenint i treballar amb aquesta diversitat.

La seguretat ciutadana, que tants titulars va ocupar quan era regidora de Ciutat Vella, ha desaparegut de l'agenda. Tot i això, l'esquerra segueix tenint un tabú a l'hora de plantejar un model de seguretat propi?

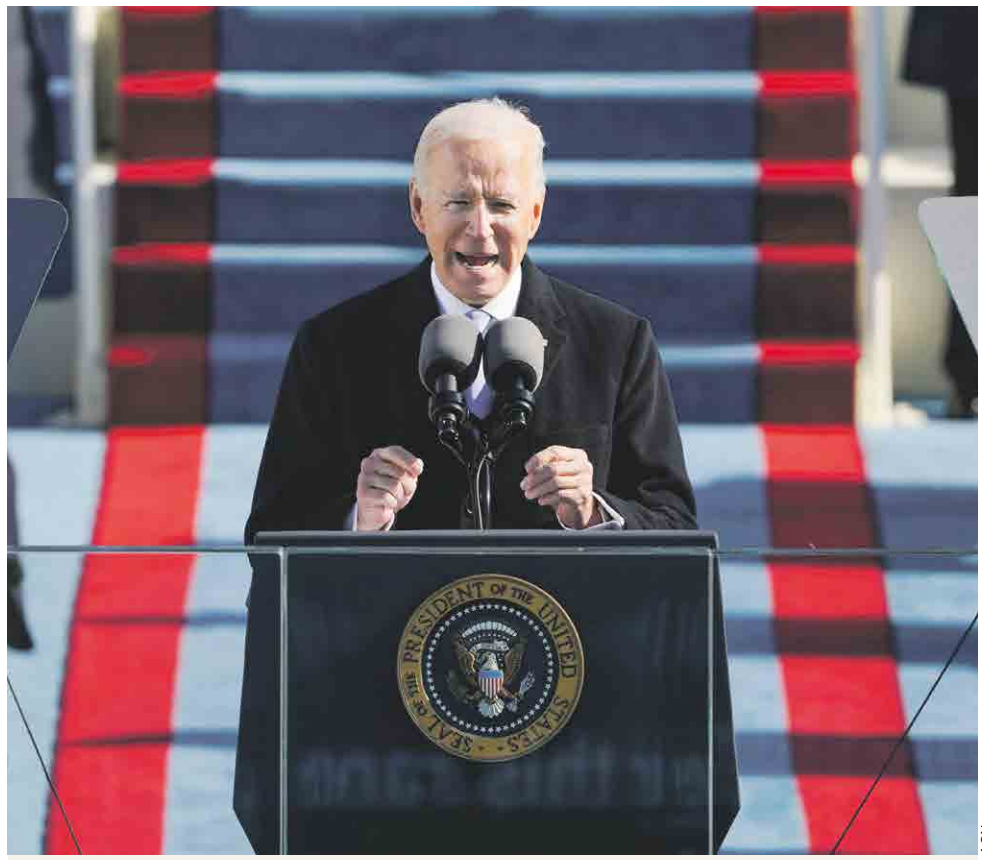
No hem de perdre de vista la idea que la Policia ha de ser un servei públic. Els rics es poden pagar càmeres de seguretat, portes blindades i seguretat privada. La gent de la Riera Baixa, del carrer de la Cera té la *poli*. I l'has de pensar com un servei públic, i sí, a les esquerres els resulta molt incòmode pensar la seguretat, és molt més fàcil fer una política només de crítica. Quan han estat en el govern, el que s'ha fet és deixar sempre el *frame* de repensar el model de seguretat a la dreta, quan la funció pública té com un dels principis bàsics no deixar ningú enrere. A partir d'aquí, hauríem de pensar la seguretat no només amb relació a la Policia, sinó com una cosa molt més àmplia, que inclou també l'acció comunitària, però també pensar-la amb relació als cossos policials com una manera de donar servei a aquell que més ho necessita i a aquell que se sent vulnerable. Segurament el subjecte més vulnerable del carrer Robadors són les treballadores sexuals, i has d'incorporar en les polítiques que desenvolupa la *poli* aquesta protecció de la treballadora sexual que està a peu de carrer. Més enllà de l'eina de la normativa, altres serveis, com els de mediació, han de treballar de manera interdisciplinària amb la Policia, per no reproduir una versió parcialitzada de la seguretat.

> "Cal incidir en les grans tecnològiques perquè el seu benefici no passi per una polarització"

> "Podem fer un gir i que les institucions estiguin al servei de qui més ho necessita"

> "Hauríem de pensar la seguretat com una cosa molt àmplia, que vagi més enllà de la Policia"

La era Biden
Estados Unidos, ‘back to brunch’

ACN

LAS RELACIONES TRANSATLÁNTICAS

Tampoco ciertos comentaristas están seguros de que vayan a cambiar sustancialmente las relaciones con la Unión Europea con el nuevo presidente estadounidense. En *Handelsblatt*, la cabecera económica de referencia en Alemania, los economistas consultados coincidían en reclamar cautela. Necesitado de éxitos económicos, “Biden someterá a presión a Europa y especialmente a Alemania”, escribía este medio, i agregaba que Washington exigirá a Berlín reducir su “notorio superávit en la balanza comercial”.

Àngel Ferrero

Se acaba la era Trump y comienza la de Biden. El nuevo presidente de EE. UU. ha prometido un retorno a la ‘normalidad’, ¿pero es factible? ¿Y qué suponía la ‘normalidad’ a la que se quiere regresar?

Después de marcharse dando un sonoro portazo en la Casa Blanca, Donald Trump, un hombre poco dado a la discreción, se subió con su esposa Melania a un helicóptero y puso rumbo a *Mar-a-Lago*, su residencia en Florida, abandonando la escena política sin pena ni gloria. Atrás deja un legado de cuatro años de borrascoso gobierno y unos seguidores desorientados sobre los que pesa la incógnita de qué paso darán a continuación, si hacia la radicalización o el ostracismo. Ha comenzado la era Biden. Nada resume por ahora mejor su administración que la expresión “*back to brunch*” (de vuelta al *brunch*), popularizada por la izquierda estadounidense.

Hace un par de meses, el digital *Vox* se encargaba de explicar cómo la frase se ha convertido en un sinónimo de la “complacencia e indiferencia centristas”, ya que el *brunch* –acrónimo inglés de *desayuno* (*breakfast*) y *almuerzo* (*lunch*)– está comúnmente asociado a “gentrificadores blancos y jóvenes profesionales” con el dinero y el tiempo libre suficientes para gastar en “un cóctel de 20 dólares y huevos Benedict”. “¿Elegirán la conocida comodidad del *brunch*, al alcance de unos pocos, o habrá potencial para un mayor cambio estructural?”, se preguntaba este medio estadounidense. Meses después apenas queda espacio para la duda. “Preparémonos para luchar contra Joe Biden”, instaba el expresivo titular de un artículo de Ben Burgis para *Jacobin* publicado el mismo día en que el nuevo presidente estadounidense juraba el cargo. El programa de Biden es resucitar el “neoliberalismo progresista” de Obama –la expresión es de Nancy Fraser– a golpe de desfibrilador automático. Ahí está, como prueba de la primera descarga, el redescubierto género periodístico de la semiótica de fondo de armario, del que lleva siendo objeto desde hace meses la vicepresidenta Kamala Harris. “Clase, definid, lo más preciso que podáis, en qué difiere el ‘Restauremos la grandeza de América’ (*Restore American Greatness*) de Biden del ‘Hagamos América grande de nuevo’ (*Make America Great Again*) de Trump”, comentaba con sorna el editor de *Counterpunch*, Jeffrey St. Clair.

“Un *retorno a la normalidad* después del pillaje de los años de Trump será difícil, especialmente porque Trump abandona la administración más bien como Saddam Hussein abandonó Bagdad, con los departamentos del gobierno en llamas y con apenas nada con lo que se pueda formar un gobierno viable”, reflexionaba Andrew Cockburn en un largo análisis para *Harpers*. “El respaldo de la opinión pública para medidas dramáticas está con toda seguridad ahí si Biden lo pide”, continuaba, “pero su trayectoria de contemporizar, unida a las poderosas fuerzas de la oposición, se interponen en el camino: recuérdese que el presidente electo y el *establishment* al que representa aún se oponen ferozmente a un sistema de salud público universal a pesar de que las encuestas indican un amplio apoyo entre los simpatizantes de ambos partidos”. Para este autor, los demócratas “imploran la normalidad tal y como existía en el año 2016, pero ese fue el año en el que el país eligió a Donald Trump”. “No puede volverse a recomponer a Humpty Dumpty”, escribía el periodista Mark Ames en Twitter, “será extraño ver cómo lo intentan y será peligroso cuando finalmente se den cuenta de que no pueden y comiencen a buscar chivos expiatorios y distracciones”.

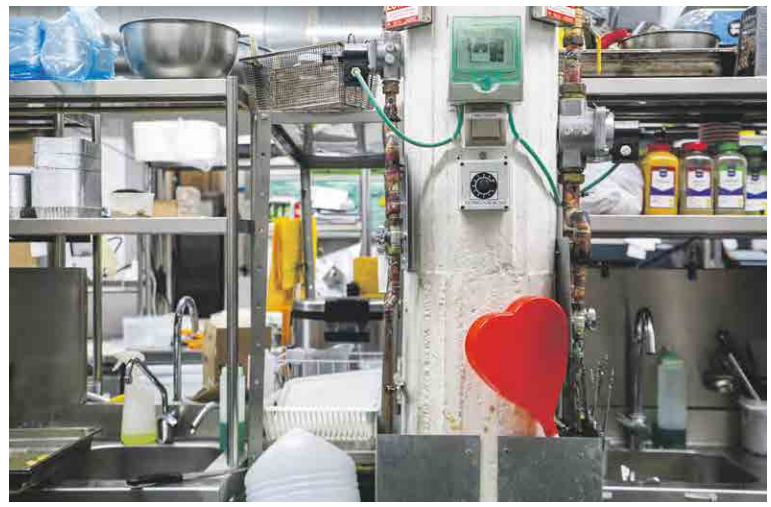
“Preparémonos para luchar contra Joe Biden”, instaba un artículo de Ben Burgis para ‘Jacobin’

“No puede volverse a recomponer a Humpty Dumpty”, escribía Mark Ames en Twitter

John Hudson avanzaba que Washington estudia imponer nuevas sanciones a Moscú

Los primeros indicios se encuentran en la agenda en política exterior de la nueva Administración. El periodista de *The Washington Post* John Hudson, por ejemplo, avanzaba que Washington ya está estudiando imponer nuevas sanciones a Moscú en respuesta a “la agresión rusa”. Jörg Kronauer recogía para el diario alemán *Junge Welt* algunas de las propuestas del equipo de Biden en política internacional. Así, el nuevo secretario de Estado, Anthony Blinken, ya se ha mostrado partidario de continuar la política de Trump de “desacoplamiento” de China –que incluye estrechar relaciones con Japón y Corea del Sur para “contener” al gigante asiático– y de la entrada de Georgia en la OTAN, una decisión que incrementaría las tensiones con Rusia. En su comparecencia ante el Senado, Blinken también subscribió la definición que hizo su predecesor en el cargo, Mike Pompeo, de “genocidio” para referirse al trato a los uigures por parte de las autoridades chinas –con las ramificaciones diplomáticas pertinentes– y no desestimó sancionar a las empresas que participan en la construcción del gasoducto Nord Stream 2, que transporta gas natural ruso a Alemania. Y esto podría no ser más que el aperitivo. “Un momento”, afirmaba el historiador Tarik Cyril Amar, “ya no son más los mexicanos, ¿Veis? ¡Cambio!”.

Espacios, utensilios culinarios e ingredientes varios de cocinas en las que se preparan platos para servir a domicilio. A la derecha, 'riders' esperan los pedidos para entregar.

Cocinas fantasma: qué son y por qué están en auge

Las 'dark kitchen' son negocios que solo preparan comida a domicilio y que minimizan aún más los costes trabajando en espacios compartidos. Algunos expertos recelan del modelo

Jordi Bes
BARCELONA

Por su nombre puede parecer que algo se esconde tras las cocinas fantasma o *dark kitchen*, pero es un modelo a priori simple: son como restaurantes, pero solo online, sin barra ni servicio de mesa. Su éxito radica en que tratan de rebajar costes preparando solamente comida a domicilio, que se encargan de llevar a su destino los *riders* –ciclistas o motoristas– de plataformas de *delivery* como Glovo o Deliveroo. Con frecuencia se unen diversas cocinas en un mismo espacio, que pueden ser alquiladas por horas, maximizando así el ahorro en gastos. Preparan las típicas comidas para consumir en casa –como pizzas o incluso pollos al ast–, pero también otras de introducción reciente –como el poke, una ensalada con pescado crudo de origen hawaiano–. A esta tendencia se ha apuntado incluso el laureado cocinero madrileño Dabiz Muñoz, que ha creado una especie de *dark kitchen* con GoXO.

Las cocinas fantasma ya proliferaban antes de la pandemia, pero ahora se han puesto al descubierto, en especial ante la preocupación desatada en Madrid por la construcción de una instalació macro con una treintena de cocinas en un patio de edificios de viviendas. Tras ella está Cooklane, vinculada al polémico fundador de Uber, Travis Kalanick. La misma empresa está habilitando otra macrococina en Barcelona, en el número 10 de la calle Felipe de Paz, en el barrio de la Maternitat i Sant Ramon, en Les Corts, muy cerca del Camp Nou. Cooklane guarda silencio sobre sus planes en Barcelona más allá de confirmar que prepara su desembarco en la ciudad. A diferencia de Madrid, aquí estará en un edificio independiente, pero también tendrá una gran chimenea que ya toma forma.

Los planes barceloneses de Cooklane también han causado su revuelo. En los alrededores hay carteles de "*Stop macrocuina fantasma*", si bien hay quien se muestra cauto. "De momento no es ni de broma tan invasiva como en Madrid, donde es una catástrofe, porque es como si estuviera en un interior de manzana del Eixample", explica una comerciante. La Associació de Veïns Les Corts Sud está pendiente del proyecto. "No entendemos por qué el Ayuntamiento da este tipo de permisos", reflexiona su presidenta, María Dolores Parrilla, quien vati-

FOTOS: BRU AGUILÓ

cinas para alquilar –Cooklane con sus macrococinas fantasma–. Álvarez teme que estas actividades "se puedan aprovechar de vacíos legales" para precarizar al trabajador o no atender todas las exigencias en seguridad alimentaria. Un ejemplo: ¿cómo garantizar que un plato es sin gluten si justo al lado se cocinan platos que sí lo contienen?

¿Competencia a la restauración?

El director general del Gremi de Restauració de Barcelona, Roger Pallarols, ve en el *delivery* y las cocinas fantasma "una actividad residual y muy complementaria". En su opinión, "la gente ha demostrado durante la pandemia que quiere volver a los bares y restaurantes", valorados por ser espacio de socialización. Para Carmona, de las *dark* Coocció, "hay mercado para todo", y subraya que el último año "cualquier comida se ha ligado al *delivery* y se ha adaptado muy bien". Incluso la alta cocina, como GoXO de Dabiz Muñoz. En Barcelona sus platos se cocinan en un hotel, pero solo están disponibles a través de Glovo. Pese a tener todos los ingredientes para ser una *dark kitchen*, en GoXO consideran que no lo son porque "la cocina y la atención al público está más que presente" en su servicio, detallan.

Álvarez cree que el modelo de restauración tradicional "se verá fuertemente afectado" y está convencido de que "habrá muchos restaurantes que vivían del menú del día que deberán adaptarse". Menos optimista es aún José Besaraluce, que dirige el máster de Gestión, Innovación y Cultura Gastronómica de la Universidad de Cádiz y que es autor del libro *El engaño de la gastronomía española*. Teme que el *delivery* implique cambiar hábitos alimentarios y advierte de que su cometido no es dar de comer, sino "colonizar alimentariamente otros territorios para generar beneficios empresariales en compañías que están en otras jurisdicciones", y para lograrlo se aprovecha de los datos que proporcionan los usuarios. Atribuye a las plataformas un comportamiento "algo mafioso": cuando han conquistado al comensal y conocen sus hábitos, "le meten otras marcas y tiran a la cuneta al pobre hostelero", prescindiendo de él con las cocinas fantasma.

"Cualquier comida se ha adaptado muy bien al 'delivery'", afirman en la 'dark' Coocció

La restauración lo ve "residual", pero los expertos temen un cambio de hábitos

Como un 'coworking', pero con fogones

Hasta no hace mucho, para Xavi Carmona, socio de Coocció, hablar de cocinas fantasma era como predicar en el desierto, pero ahora es un *boom* cuyo concepto se comprende mejor cuando se compara con un espacio de trabajo compartido. "Puede ser como un *coworking*: existe lo mismo para poner el ordenador que para fogones", ilustra. En Coocció las cocinas están unas junto a las otras. Cada una tiene un mínimo de 7 m², viene con equipamiento básico y da derecho a usar el almacén. La gestión de los pedidos hechos a través de Glovo se centralizan en una mesa.

BRU AGUILÓ

cina que "se producirán atascos y molestias" por las decenas de *riders* que acudirán. "En Zona Franca estaría mejor", apunta, pero allí la *dark* no estaría tan bien ubicada.

Entretanto, el Ayuntamiento paralizó el viernes 22 de enero las obras de la macrococina de Cooklane para inspeccionar todo el edificio tras detectar "algún aspecto incorrecto", detallan fuentes municipales a *El Quinze*. Las *dark kitchen* son aún algo novedoso. El Consistorio indica que "no existe el concepto urbanístico ni administrativo de cocina fantasma y, por tanto, no hay ningún registro ni datos de cuántas hay". De todas formas, precisa que "no se ha detectado hasta ahora que haya un problema generalizado de disciplina ni irregularidades relacionado con este tipo de actividad". Esto no quita que hayan despertado recelos por si garantizan la higiene, en especial si hay alguna que se escapa de todo control, o por si causan molestias por humos o acumulación de *riders*.

La más veterana, aliada con Glovo

Puede que la *dark kitchen* más veterana de Barcelona sea la de Coocció. Nació en 2016 en Les Corts como incubadora gastronómica para emprendedores, pero desde 2018 también alberga 11 cocinas alquiladas a Glovo. Esta plataforma, que ha declinado participar en este artículo, tiene ahí una de sus *cook room*: realquila las cocinas a *partners*, negocios de restauración cuya comida solo se distribuye a través de la aplicación de la plataforma. "Creemos en el modelo compartido. Los gastos de inversión son mínimos y solo tienes que llevar el equipamiento específico", defiende Xavi Carmona, socio de Coocció. Reivindica que desde el primer día han cumplido "a rajatabla" todas las normas; también las sanitarias. En Coocció los emprendedores pueden acudir para elaborar productos que luego se venden *online*, como el *snack* de carne seca de Born Food, cuyo cofundador, Francisco Molinari, valora el asesoramiento recibido y que aprende de proyectos similares.

Las cocinas fantasma ya se habían desarrollado antes en ciudades como Londres o Nueva York, y también tienen tirón en Asia. Según Eduard Josep Álvarez, profesor de los Estudios de Economía y Empresa de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC), se pueden identificar varios modelos: el restaurante o *catering* que crea una o diversas marcas para vender en línea –podría ser el caso de GoXO–; la plataforma de *delivery* que intenta sacar un beneficio extra –cuesta ser rentable pese a quedarse con entre el 15% y el 40% del importe de los pedidos– alquilando una cocina al negocio para el cual lleva su comida a domicilio –lo que hace Glovo en Coocció–; y el de empresas con grandes espacios que segmentan en co-

EL QUINZE de Público

PUNTUALS, PROPERS I POPULARS

Distribució gratuïta i personalitzada. Segmentació territorial a l'àrea metropolitana

40.000 exemplars setmanals

Biblioteques

BARCELONA
Bib. Ateneu Barcelonès
Bib. Barceloneta-La Fraternitat
Bib. Bellvitge
Bib. Bon Pastor
Bib. Camp de l'Arpa-Caterina Albert
Bib. Can Rosés
Bib. Canyadó i Casagemes-Joan Argenté
Bib. Canyelles
Bib. El Carmel-Juan Marsé
Bib. Clarà
Bib. El Clot-Josep Benet
Bib. Collserola-Josep Miracle
Bib. Les Corts-Miquel Llongueras
Bib. Esquerra de l'Eixample-Agustí Centelles
Bib. Fort Pienc
Bib. Francesc Candel
Bib. Francesca Bonnemaison
Bib. Gòtic-Andreu Nin
Bib. Guinardó-Mercè Rodoreda
Bib. Horta-Can Mariner
Bib. Ignasi Iglésias-Can Fabra
Bib. Jaume Fuster
Bib. Joan Miró
Bib. Nou Barris
Bib. Poblenou-Manuel Arranz
Bib. Poble-sec-Francesc Boix
Bib. Ramon d'Alòs-Moner
Bib. Les Roquetes
Bib. Sagrada Família-J. M. Ainaud de Lasarte
Bib. La Sagrera-Marina Clotet
Bib. Sant Antoni-Joan Oliver
Bib. Sant Gervasi-Joan Maragall
Bib. Sant Martí de Provençals
Bib. Sant Pau-Santa Creu
Bib. Trinitat Vella-José Barbero
Bib. Vallcarca i els Penitents-M. Antonieta Cot
Bib. Vapor Vell
Bib. Vila de Gràcia
Bib. Vilapicina i la Torre Llobeta
Bib. Zona Nord

ABRERA
Bib. Josep Roca i Bros

AIGUAFREDA
Bib. Lluís Millet i Pagès

BADALONA
Bib. Can Casacuberta
Bib. Llefià-Xavier Soto
Bib. Lloreda
Bib. Pomar

BADIA DEL VALLÈS
Bib. Vicente Aleixandre

BALSARENY
Bib. Pere Casaldàliga

BARBERÀ DEL VALLÈS
Bib. Esteve Paluzie

CASTELLDEFELS
Bib. de Castelldefels-Ramon Fernàndez Jurado

CERDANYOLA DEL VALLÈS
Bib. Central de Cerdanyola

CORNELLÀ DE LLOBREGAT
Bib. Marta Mata
Bib. Sant Ildefons

ESPLUGUES DE LLOBREGAT
Bib. Central Pare Miquel

GAVÀ
Bib. Josep Soler Vidal
Bib. Marian Colomé

L'HOSPITALET DE LLOBREGAT
Bib. La Bòbila
Bib. La Florida
Bib. Josep Janés
Bib. Santa Eulàlia

EL MASNOU
Bib. Joan Coromines

MOLINS DE REI
Bib. Pau Vila

MONTCADA I REIXAC
Bib. Can Sant Joan
Bib. Elisenda de Montcada

MONTGAT
Bib. Tirant Lo Blanc

EL PAPIOL
Bib. Valentí Almirall

EL PRAT DE LLOBREGAT
Bib. Antonio Martín

PREMIÀ DE DALT
Bib. Jaume Perich i Escala

PREMIÀ DE MAR
Bib. Martí Rosselló i Lloveras

RIPOLLET
Bib. Ripollet

RUBÍ
Bib. Mestre Martí Tauler

SABADELL
Bib. Can Puiggener
Bib. del Nord
Bib. de Ponent
Bib. Els Safareigs
Bib. del Sud
Bib. Vapor Badia

SANT ADRIÀ DE BESÒS
Bib. Font de la Mina
Bib. Sant Adrià

SANT ANDREU DE LA BARCA
Bib. Aigüestoses

SANT BOI DE LLOBREGAT
Bib. Jordi Rubió i Balaguer
Bib. Maria Aurèlia Capmany

SANT CUGAT DEL VALLÈS
Bib. Central Gabriel Ferrater
Bib. de Mira-sol-Marta Pessarrodona
Bib. de Volpelleres-Miquel Batllori

SANT FELIU DE LLOBREGAT
Bib. Montserrat Roig

SANT JOAN DESPÍ
Bib. Mercè Rodoreda
Bib. Miquel Martí i Pol

SANT JUST DESVERN
Bib. Joan Margarit

SANTA COLOMA DE GRAMANET
Bib. Can Peixauet
Bib. Central de Santa Coloma de Gramenet
Bib. del Fondo
Bib. Singuerlín-Salvador Cabré

Punts de recollida

Arc de Triomf
Bac de Roda
Badalona-Pompeu Fabra
Baix Llobregat
Barceloneta
Bellvitge
Can Vidalet
El Carmel
Catalunya
Ciutadella-Vila Olímpica
Mercat de Collblanc
Escola Industrial
Espanya
Fabra i Puig
Fondo
Fontana
Francesc Macià
Glòries
Horta
Hospital Clínic
Jaume I
Lesseps
Llucmajor
Maria Cristina
Palau Reial
Palau Robert
Paral·lel
Passeig de Gràcia-Gran Via
Poblenou
Pubilla Casas
Rambla Catalunya-Rosselló
Rambla-Boqueria
Sagrada Família
Sagrera
Sant Adrià de Besòs-Joan XXIII
Sant Andreu
Santa Eulàlia-Torrassa
Sants Estació
Sarrià
Torrassa
Universitat
Ronda Universitat-Pelai
Vall d'Hebron
Virrei Amat
Zona Universitària

Vallès Occidental

Baix Llobregat

Barcelonès

Maresme

Contes molt foscos, confessions d'un mariner i assajos autocrítics

Lídia Penelo | Barcelona

Guàrdia
Nikos Kavadias
Club Editor · 288 pàgines · 21,95 €

Confessions de mar

Si el mar t'atrau amb una força magnètica, la veu de Nikos Kavadias et seduirà. Narrador i poeta grec, l'autor, mariner de professió, utilitza el mar com a confessionari. Les nits de guàrdia a coberta i les aventures als ports d'arreu del món es van succeint com una xarxa on la tribu dels mariners i les seves tribulacions són els protagonistes.

Com ser antiracista
Ibram X. Kendi
Raig Verd · 320 pàgines · 21,99 €

Per la justícia racial

Si l'autocrítica no et fa por, aquest assaig t'interessa. L'autor és un dels principals referents de la lluita antiracista als Estats Units i en aquestes pàgines exposa qüestions de raça, gènere, color i molt més. A través d'una prosa a mig camí de la crisi social i les experiències pròpies, el llibre és un document que sacseja consciències.

Sal
Emma Riverola
Edicions 62 · 208 pàgines · 17,50 €

Una investigació redemptora

Si el que t'agrada són les novel·les negres amb trames que podrien passar ben bé al costat de casa teva, aquesta història d'Emma Riverola la llegiràs d'una glopada. El protagonista és un periodista decebut de l'ofici i de la vida en general que es veu arrossegat a investigar el costat fosc del negoci de les mines de potassa del Bages.

El gos cosmopolita
Raül Garrigasait
Edicions de 1984 · 160 pàgines · 17,50 €

Cosmopolitisme

Si et preguntes què vol dir ser cosmopolita, Raül Garrigassait et proposa algunes respostes en aquest volum que cavalca entre l'assaig i la narrativa. Els personatges són Diògenes el Cínic, un holandès condemnat a navegar eternament i l'assassí de Trotski. Una lectura per viatjar en el temps i reflexionar sobre els límits del món.

La Berta conviu amb el coronavirus
Liane Schneider
Salamandra · 24 pàgines · 5,90 €

Per als més petits

Si a casa hi tens mainada i els has d'anar explicant què suposa conviure amb una pandèmia mundial, aquest és el conte ideal. A través de la Berta podràs abordar molts dels problemes que suposa aquest virus d'una manera fàcil i afectuosa. I si t'agrada, tafaneja els altres títols de la col·lecció, perquè valen molt la pena.

Contes foscos
Edgar Allan Poe
Comanegra · 312 pàgines · 18 €

El Poe més truculent

Si busques relats on passen coses terribles, aquest volum condensa el Poe més truculent. Triats per Víctor García Tur i traduïts per l'immens Jordi Cussà, aquests contes són una orgia d'horrors i tragèdies fantàsticament filada. Aquest volum és una joia fosca que pertany a la família dels clàssics de la literatura universal.

Cultura Novel·la negra

MÉS ENLLÀ DE POLICIES, LLADRES I ASSASSINS

L'escriptora Joyce Carol Oates, durant l'entrega del Premi Pepe Carvalho.

EL BCNEGRA ÉS EL FESTIVAL LITERARI MÉS CONSOLIDAT I EXITÓS DE BARCELONA. ENGUANY EL PREMI PEPE CARVALHO HA DISTINGIT A JOYCE CAROL OATES, UNA AUTORA IMMENSA QUE EIXAMPLA LES FRONTERES DEL GÈNERE

La Rambla ha estat la protagonista d'aquesta edició de BCNegra, tot i que les mesures de restricció per combatre el coronavirus han obligat a fer el festival en format virtual.

Lídia Penelo
BARCELONA

Si les coses fossin diferents, aquests dies per la Rambla de Barcelona, a banda de turistes, hi haurien circulat moltes persones atretes per les desenes d'actes organitzats pel BCNegra, autors, llibreters i un munt de gent que s'estima el gènere. Però com que les coses són com són, el format d'enguany d'aquest festival literari, consolidat com el més sòlid i exitós de la ciutat, s'ha transformat en virtual. Tots els continguts es poden seguir a través de la seva pàgina web i, malgrat les dificultats, la recepció ha estat i és bona. L'escriptor Carlos Zanón (Barcelona, 1966), n'és el comissari des del 2017, quan va agafar el relleu de l'enorme Paco Camarasa, que va liderar el projecte durant les dotze edicions anteriors de manera infatigable. Per Zanón, pivotar el festival per diferents escenaris de la Rambla era una manera de recuperar aquest lloc emblemàtic com un epicentre cultural per a tots els públics.

Un dels moments més especials del festival és el lliurament al Saló de Cent del Premi Pepe Carvalho. Aquest premi, que porta del personatge universal de Manuel Vázquez Montalbán, ha distingit grans escriptors com Henning Mankell, Maj Sjöwall, Dennis Lehane o Alicia Giménez Bartlett. Aquest any, la mereixedora del guardó ha estat la nord-americana Joyce Carol Oates. "Per al festival era important donar un missatge del que defensem, un gènere d'una mirada àmplia, que també passa per la violència i el mal. La novel·la policíaca és una part de la novel·la negra, on es barregen molts gèneres, com el gòtic, la ciència-ficció... Per això sempre intentem fugir del gueto. I Carol Oates és perfecta, perquè parla de la violència de l'agressor, de la víctima, de l'adaptació... Ella posa la càmera a tots els angles", argumenta Zanón, que l'octubre vinent publicarà nova novel·la amb Salamandra, i que de Carol Oates, entre altres títols, li agrada molt un recull de contes titulat *Infiel*.

El festival literari, el més sòlid i exitós de la ciutat, aquest any té format virtual per la pandèmia

L'escriptor Carlos Zanón n'és el comissari des del 2017, quan va agafar el relleu de Paco Camarasa

La mereixedora del Premi Pepe Carvalho ha estat la nord-americana Joyce Carol Oates

Si hi ha un gènere que no pateix pels lectors, aquest és el negre. I Zanón sosté que això s'explica perquè aquest gènere "té el compromís d'entretenir i fa servir el format *thriller* per explicar històries. És un gè-

ACN

Joyce Carol Oates, Premi Pepe Carvalho

Nascuda a Lockport (Estats Units) el 1938, Oates és autora de mig centenar de novel·les, més de 400 relats breus, una dotzena de llibres de no ficció, una desena de poemaris i nou obres de teatre. Segons Carlos Zanón, l'escriptora representa "el millor de la narrativa nord-americana". També destaca el "personal tractament" que fa Oates des de diferents òptiques del fenomen de la violència i la seva transcendència psicològica i social. Per agrair el premi l'autora va dir: "Em sento profundament honrada per aquest distingit premi en memòria del gran Manuel Vázquez Montalbán i el seu detectiu Pepe Carvalho, que ocupa un lloc tan destacat en la novel·la negra del segle XX".

nere que explica els mecanismes de poder, una cosa que el periodisme de vegades no fa perquè no ho pot provar, però la ficció ho pot explicar sense proves, i és una manera d'entendre què està passant".

L'escriptor Antonio Lozano acaba de publicar *Lo leo muy negro* (Destino), en què –en paraules de l'autor– reflexiona sobre "el diàleg entre crims reals i de ficció, com s'han influenciat i contaminat recíprocament. A això s'hi afegeix una mica d'història de l'especialitat, perfil d'autors clàssics i contemporanis, atenció per les mutacions i perversions del gènere i un farciment d'anècdotes personals".

Un valor segur per a les editorials

Antonio Lozano també té respostes sobre l'èxit de lectors del gènere negre: "Per començar, tot crim suposa una transgressió i, per tant, una caiguda en el costat fosc que ens desconcerta, atraient-nos i repel·lint-nos a la vegada. I gairebé tots, per brutals i matussers que siguin, porten adherit un enigma complex –quin cúmul de circumstàncies van portar a la seva execució– i ens conviden a preguntar-nos com hauríem reaccionat nosaltres en aquell context. Un crim ens llença interrogants que ens interpel·len d'una manera profunda. Per una altra banda, les ficcions, necessitades de captar l'interès del consumidor, i per tant adequar-se a les lleis de l'entreteniment, privilegien l'enigma i l'acció, quan en la vida real la gran majoria de delictes i crims són grisos i vulgars. Es resolen de manera expeditiva i revelen que al darrere hi ha ments simples. Una minúscula part salten als telenotícies, i en el mateix interval de temps han surat tres-centes ficcions plenes d'astúcia i valor".

Atenent els milers de lectors que fan costat a aquest gènere, no és estrany que gairebé totes les editorials l'incloguin en els seus catàlegs. A banda dels clàssics del gènere que segueixen funcionant, com ha demostrat Comanegra publicant *Contes foscos*, un volum que reuneix els relats més truculents d'Edgar Allan Poe, o de les constants reedicions dels llibres d'Agatha Christie, una autora menystinguda durant dècades però ja considerada un dels clàssics sense complexos, les editorials aposten pel gènere. Ho fa Catedral, del grup Enciclopèdia Catalana, que acaba de treure *La primera piedra*, de Val McDermid; ho fa Bromera, que publica en català la darrera novel·la de Benjamin Black protagonitzada pel metge forense Quirke... I fins i tot hi ha segells que directament aposten exclusivament per publicar gènere negre, com és el cas de Llibres del Delicte, una editorial independent, nascuda el 2013 amb la voluntat de mantenir un compromís amb les novel·les negres que s'escriuen en català.

L'impulsor i editor d'aquesta aventura és Marc Moreno, que després de publicar una novel·la el 2011 i sentir-se decebut pel tracte rebut, va decidir reaccionar i crear un segell per donar suport a tots els que escriuen novel·la negra en català. Qualsevol subgènere negre hi té cabuda al seu catàleg, només cal que tingui qualitat.

"Nosaltres no publiquem traduccions, perquè està molt bé que t'expliquin coses d'un poblet de Suècia o del Bronx, però, al cap i a la fi, la nostra societat és una realitat diferent, i el valor afegit dels autors d'aquí és aquest, que parlen del nostre món i fan crítica social", defensa Moreno, satisfet amb el camí recorregut. Per celebrar que Llibres del Delicte ha arribat als 50 títols, han publicat *Delinqüents*, un volum que recull relats curts de tots els autors que han publicat fins ara. "Una manera de fer un petit homenatge a tots els que ens han fet arribar fins aquí", subratlla Moreno.

De tota aquesta xarxa, el festival BCNegra n'és un magnífic aparador que manifesta la necessitat de l'existència de circuits sòlids, on els autors, els llibreters, els editors i els lectors tinguin punts de trobada per anar fent camí.

Quatre recomanacions

LA PRIMERA PIEDRA
Val McDermid
Catedral

QUIRKE A SANT SEBASTIÀ
Benjamin Black
Bromera

TRES
Dror Mishani
Empúries

DELINQÜENTS
Marc Moreno (ed.)
Llibres del Delicte

Zanón: "La novel·la policíaca és una part de la novel·la negra, on es barregen molts gèneres"

Lozano: "Les ficcions, necessitades de captar l'interès, privilegien l'enigma i l'acció"

Moreno: "Està bé que t'expliquin coses de Suècia, però la nostra realitat és diferent"

CDMAE-INSTITUT DEL TEATRE

Esplanada a les portes de Tebes, en un teatrí dissenyat per a 'Aida'.

La influència de l'antic Egipte a Barcelona

Judith Vives

La civilització de l'antic Egipte ha exercit una gran influència sobre la cultura occidental al llarg dels segles. Ara, una mostra que s'inaugura al Museu Etnològic i de les Cultures del Món repassa l'impacte de l'anomenada *egiptomania* a la capital catalana. *Udjat: l'exotisme de l'antic Egipte a Barcelona* documenta l'entusiasme que aquesta cultura ha suscitat des de fa més d'un segle i la presència de la seva influència en elements arquitectònics, decoratius i de disseny.

Tot i que l'impacte de l'egiptomania a Barcelona no va ser tan intensa com en altres ciutats europees, encara s'hi conserva un bon grapat d'empremtes disseminades pels carrers i les places. Es poden trobar influències egípcies en construccions civils i religioses, als cementiris i als monuments públics, en diversos museus i arxius, i també en parcs i jardins. Totes testimonien l'atracció poderosa que les piràmides, els faraons i els seus temples han exercit sobre la nostra societat durant anys.

Tal com explica el Museu Etnològic, l'antic Egipte va estendre el seu influx sobre les cultures de l'antiga Grècia i de l'antiga Roma, i va ser a través de la cultura clàssica occidental com aquest mite cultural va travessar tota l'edat mitjana i tota l'edat moderna fins a arribar a l'època contemporània. Un moment clau en aquest fenomen va tenir lloc amb la invasió d'Egipte per part de Napoleó I, en la qual també va intervenir una comissió d'erudits que es va encarregar de compilar tot el saber científic al voltant de la terra dels faraons. Aquesta informació, juntament amb el desxiframent del llenguatge jeroglífic, va desfermar, a començaments del segle XIX, la bogeria per la cultura de l'antic Egipte, que es va manifestar amb gran furor a França i a la Gran Bretanya, així com als Estats Units. L'estrena de l'opera *Aida* o el descobriment de la tomba del faraó Tutankamon van acabar d'alimentar el mite d'Egipte al llarg del segle XX.

Udjat: l'exotisme de l'antic Egipte a Barcelona pretén explorar les empremtes que aquesta duradora fascinació envers l'antic Egipte ha deixat a la ciutat de Barcelona. Algunes tombes del cementiri de Montjuïc, així com els elements decoratius d'alguns edificis, escultures ornamentals que recreen els obeliscs egipcis, escenografies teatrals –com els decorats del Mestre Cabanes per la producció d'*Aida* del Liceu–, a més de teixits i objectes mobiliaris, són alguns dels testimonis materials d'aquesta atracció per l'antiga civilització de la vall del Nil. La mostra permet descobrir tots aquests testimonis i convida a reflexionar sobre les reformulacions que, amb el pas del temps, se n'han fet fins a arribar a la construcció d'una visió idealitzada d'aquella mil·lenària i poderosa cultura.

DATA Fins al 15 de juny
LLOC M. Etnològic i de Cultures (BCN)
PREU 3 €

Mivion, la resistència d'un periodista al setge a Sarajevo

La companyia La Conquesta del Pol Sud, dirigida per Carles Fernàndez Giua, porta a l'escenari teatral l'experiència real de Slobodan *Boban* Minic, un periodista que va fer del seu programa de ràdio un refugi enmig de la guerra dels Balcans. Minic va convertir el seu espai radiofònic, anomenat Mivion, en un exemple de resistència enmig de les barbàries que es cometien en el setge de la seva ciutat, Sarajevo, i que van marcar la història dels Balcans i els seus ciutadans.

Obra de teatre documental, fusiona elements de ràdio i de teatre. El muntatge combina la presència sonora de la veu del protagonista amb la física de dos actors a l'escenari, a més del treball documental que la companyia ha fet sobre el terreny a Bòsnia. La peça s'estrena aquest divendres al Teatre Principal de Terrassa.

En l'actualitat, Minic viu a l'Escala (Alt Empordà), on va arribar com a refugiat amb la seva família i on s'ha arrelat. Ha col·laborat amb alguns mitjans de comunicació catalans, ha escrit el llibre *Bienvenido a Sarajevo, hermano* i ha participat en el documental *Good night Sarajevo*. El seu testimoni porta l'espectador a reflexionar sobre el progressiu avanç de la intolerància i l'autoritarisme en la societat contemporània.

DATA 29 de gener
LLOC Teatre Principal de Terrassa
PREU 16,5 €

TEATRE PRINCIPAL DE TERRASSA

Una escena de 'Mivion', que es representa al Teatre Principal de Terrassa.

'La Manada' arriba al Teatre Zorrilla

L'obra inspirada en el cas de *La Manada* arriba al Teatre Zorrilla de Badalona. *Jauría* és un text de Jordi Casanovas basat en les transcripcions del judici i notícies dels mitjans. Amb aquesta peça de teatre documental, el director Miguel del Arco ha tornat als escenaris. Pablo Béjar, Fran Cantos, Álex García o Maria Hervás són alguns dels protagonistes.

DATA 30 de gener
LLOC Teatre Zorrilla (Badalona)
PREU 25 €

Fotos de Violeta Mayoral, a la Miró

El vestíbul de la Fundació Miró de Barcelona acull l'exposició *Alguna direcció*, de la fotògrafa andalusa Violeta Mayoral. Amb una mirada lírica i eixuta, l'artista evoca la intempèrie com a paisatge de l'experiència humana. Les imatges de la mostra fluctuen entre l'absència del límit i l'intent de copsar la immensitat de l'espai per trobar-hi refugi.

DATA Fins al 2 de maig
LLOC Fundació Miró (Barcelona)
PREU 7 €

Doblet de dansa contemporània

El Sant Andreu Teatre (SAT!) acull el dissabte 30 de gener dos espectacles de dansa contemporània, *Dulces bestias* i *Baile de histéricas*. Els dos espectacles formen part de la iniciativa Circula!, una xarxa creada l'any 2015 per afavorir la col·laboració entre companyies i altres agents dedicats a la dansa contemporània. *Dulces bestias* és un espectacle que prové de la companyia canària Nómada, mentre que *Baile de histéricas* és una proposta catalana creada per Carmen Muñoz.

DATA 30 de gener
LLOC SAT! (Barcelona)
PREU 15,5 €

Concert d'Eli Gras, a Sant Agustí

L'artista multidisciplinària i autodidacta Eli Gras, una figura imprescindible en l'escena musical barcelonina més *underground* i experimental, arriba divendres 29 al convent de Sant Agustí amb un concert on mostrarà un dels instruments que ella mateixa fabrica amb materials reciclats. En concret, presentarà *Peeled Piano*, un concert a base d'un piano que ha sorgit de la unió entre el reciclatge creatiu que practica i els objectes més diversos. L'endemà, l'instrument es destruirà.

DATA 29 de gener
LLOC Convent de Sant Agustí (BCN)
PREU Gratuït amb inscripció prèvia

Audicions d'artistes emergents com a trampolí al món laboral

El Teatre Eòlia acull, aquest cap de setmana, les Audicions 2021 de la Mostra d'Intèrprets Emergents. Aquestes audicions estan dirigides als alumnes graduats, o a punt de graduar-se, de l'Escola Superior d'Art Dramàtic (Eòlia ESAD). Les proves els donen l'oportunitat de mostrar el seu talent. Se'n faran tres tandes, la primera de les quals entre el 29 i el 31 de gener.

En aquesta ocasió, la dramaturga Carol López s'encarregarà de la dramatúrgia i de la direcció de *Lit(oral)*, una aproximació al text original *Litoral*, de Wajdi Mouwad. La peça parla de Wilfrid, que inicia un camí personal per descobrir el seu passat després de rebre la notícia de la mort del seu pare, a qui mai va arribar a conèixer. Els intèrprets seran alumnes de l'últim curs, per als quals la prova serà un trampolí cap al món laboral.

DATA Del 29 al 31 gener
LLOC Teatre Eòlia (Barcelona)
PREU 7 €

'L'or blau': l'aigua protagonitza una mostra al Palau Robert

El Palau Robert acull l'exposició *L'or blau*, una mostra per conèixer i repensar la nostra relació amb l'aigua davant l'emergència climàtica. A través d'un itinerari humà i científic, l'exposició convida a descobrir què hi ha al darrere del gest d'obrir una aixeta, quins són els reptes urgents per assegurar l'abastiment d'aigua per a la població i què hi podem fer de forma individual i col·lectiva.

DATA Fins al 18 d'abril
LLOC Palau Robert (Barcelona)
PREU Gratuït

PALAU ROBERT

Peça de la mostra al Palau Robert.

'Enterrando a Dodot': el món col·lapsa al teatre La Gleva

La companyia FVCIT es presenta al Teatre La Gleva amb *Enterrando a Dodot*, el seu primer espectacle i una reflexió irònica i absurda sobre un món que ha col·lapsat, on els recursos s'han acabat i la humanitat només pot sobreviure a base de residus. Davant d'aquest col·lapse ecològic irreversible, l'única solució són els refugis soterranis autoabastits. L'espectacle ens convida a entrar en un d'aquests, on viuen les tres protagonistes de la història, tres dones amb nom de pallasso: Pipí, Popó i Papà.

L'obra va tenir el seu primer contacte amb el públic amb una lectura dramatitzada a la Sala Beckett el novembre del 2019. Després va començar una residència artística al Centre Cívic Can Felipa, on es va poder estrenar fent dues funcions l'octubre del 2020. I ara arriba a La Gleva. Del muntatge destaca l'escenografia, construïda en gran part per l'estudi d'arquitectura barceloní El Palmeral. L'espai, dominat per un gran cilindre inflable fet d'una mena de plàstic transparent, remet als residus que envaeixen el planeta.

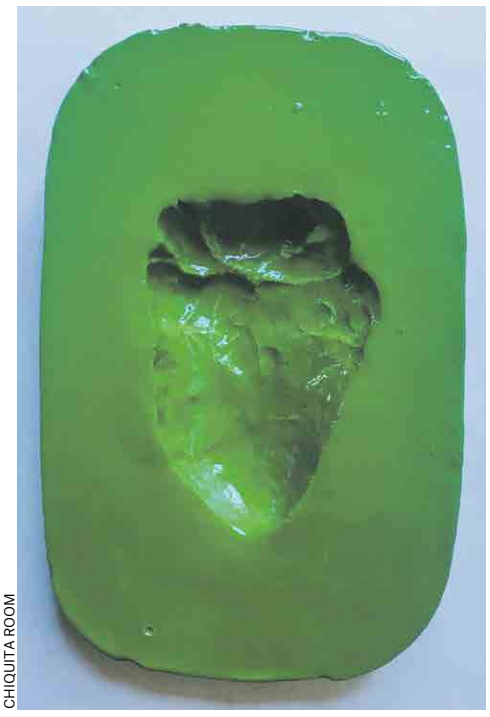
Tot i el títol, la peça no és una versió moderna d'*Esperant Godot*, tot i que als seus creadors sí que els ha inspirat "la sensació d'estancament dels seus personatges", explica el director i dramaturg de l'obra, Pablo Macho Otero. A més a més, han substituït el nom de Godot pel de Dodot, que representa "el residu més absurd de tots, merda embolicada en plàstic", afegeix el director. L'obra compta amb Emma Arquillué, Daniela Brown i Laura Roig com a protagonistes.

DATA Fins al 7 de febrer
LLOC Teatre La Gleva (Barcelona)
PREU 15 €

LA GLEVA

Cartell promocional de l'espectacle.

CHIQUITA ROOM

MARINA SAGONA I UNA REFLEXIÓ DE LA IDENTITAT

L'artista Marina Sagona presenta a la galeria Chiquita Room *Ubi Consistam*, una mostra sobre la reconstrucció de la identitat nacional i personal. El projecte, que s'ha fet amb la col·laboració de l'Istituto Italiano di Cultura di Barcellona, va sorgir quan l'artista va aconseguir la nacionalitat estatunidenca després de viure a Nova York durant 22 anys. Aquesta locució llatina, que es tradueix com a 'punt de suport', s'utilitza per expressar la idea d'un punt estable, com la feia servir Arquimedes en la seva cèlebre frase "dona'm un punt de suport i mouré el món", però també expressa la recerca de la identitat pròpia. Del 29 de gener al 9 de març, amb entrada gratuïta.

AVÍS: Els espectacles i les activitats d'aquesta agenda poden patir canvis de data o horari o cancel·lacions per culpa de la pandèmia. Abans d'anar-hi, és aconsellable confirmar la informació a través de les pàgines web dels organitzadors respectius.

Esports De base

‘Bullying’ en l’esport: una realitat fins ara invisibilitzada

L’INEFC demana col·laboració d’esportistes que hagin estat víctimes d’assetjament per a un estudi pioner a Catalunya sobre una de les cares menys amables de l’activitat física

Cugat Comas
MATARÓ

VIASPORTS

L’estudi vol que l’esport passi de ser el context on es dona el ‘bullying’ a una eina per prevenir-lo

La relació entre entrenadors, famílies i jugadors, clau per a la detecció i la prevenció

Els experts avisen: cal dissenyar i implementar programes de formació dels agents implicats

Sota el gran paraigua de l’esport hi ha moltes realitats aixoplugades. Molts valors, sí, des del joc net a la integració o la transversalitat. Però també hi ha realitats més fosques sobre les quals, fins ara i mai més ben dit, no s’ha posat el focus. L’esport no deixa de reproduir també problemàtiques socials. I vet aquí on l’INEFC, l’Institut Nacional d’Educació Física de Catalunya, ha vist que hi pot haver tema i ha iniciat una recerca que permeti posar sobre la taula una realitat fins ara silenciada: la del *bullying* en l’esport.

“El *bullying* és un fenonem molt estudiat en l’àmbit escolar, però en canvi pràcticament no hi ha recerques aplicades a l’àmbit esportiu. És un buit que mirem d’omplir”. Xènia Ríos és la investigadora de l’INEFC que coordina i encapçala l’estudi, que en l’actual estadi té com a objectiu arribar al màxim de persones que puguin expressar que han estat víctimes o testimonis de casos de *bullying* esportiu.

El *bullying* –l’anglicisme comú amb el qual ens referim a l’assetjament escolar– és una realitat que ja fa anys que s’intenta estudiar al nostre país per disposar de més eines per prevenir-lo, tant a les aules com als espais de socialització extraescolars d’infants i joves. L’esport no ha de ser la pota formativa que quedi desatesa, i per això s’ha engegat la investigació, de manera que aquest centre cerca esportistes que l’hagin viscut per fer-los una entrevista sobre el seu cas, garantint-los una absoluta confidencialitat. L’INEFC crida a la participació, que considera “clau per ajudar-nos a eliminar el *bullying*”.

“Hi ha qui no hi vol donar més voltes i gent que no té la consciència d’haver-ho viscut”

El 58% dels infants d’equips de futbol formatiu han viscut situacions de ‘bullying’

“Al nostre país només comptem amb un estudi de la Fundació del Barça sobre el futbol infantil que ens donava indicis, que ara volem estirar i extrapolar a la resta de disciplines. És un àmbit on fins i tot a nivell estatal fins ara no s’ha engegat un estudi com aquest”, assegura la investigadora. I, com en tots els materials personals i sensibles, el *bullying* no és una realitat fàcil de tractar. “Passa com amb altres problemàtiques, que està molt invisibilitzat i hi ha des de víctimes que no hi volen donar més voltes a gent que potser no té la consciència d’haver-ho viscut”, assegura Ríos.

Molts cops hi ha mals hàbits o elements tòxics que fins al cap d’un temps no són percebuts com a constitutius d’assetjament. L’estudi de la Fundació FCB constatava que el 58% d’infants que formen part d’equips de futbol formatiu a Catalunya han viscut situacions d’assetjament i que més d’un 9% n’han estat víctimes.

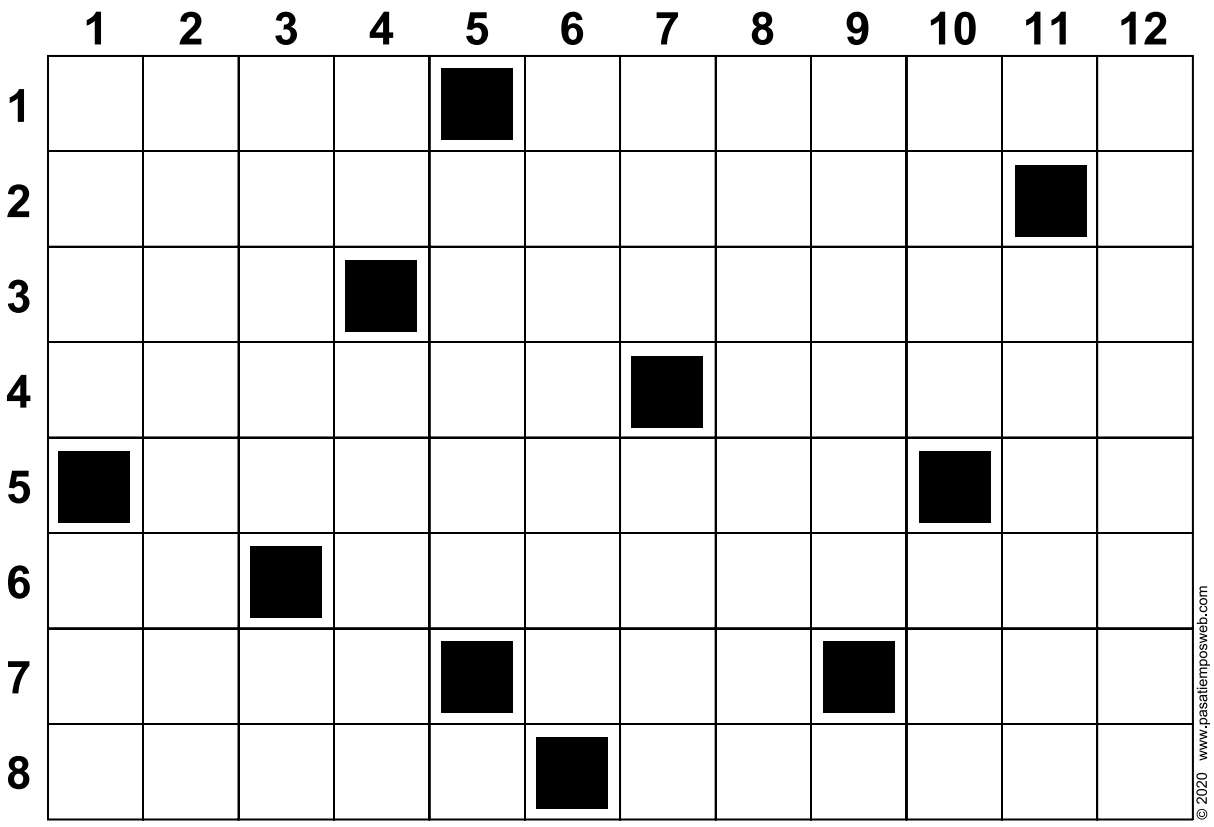
Quan se superi l’actual fase de recopilació de dades i testimonis, l’estudi de l’INEFC avançarà cap a una fase més de propostes i conclusions, que dependrà, en gran mesura, de la mostra amb la qual es treballi. Ara, doncs, es tracta de difondre l’estudi i fer arribar el formulari de participació al màxim d’esportistes possibles. Xènia Ríos assegura que, “precisament per la mateixa importància social de l’esport, és important aprofundir-hi, perquè de fet hi ha molts elements inherents, com la naturalesa competitiva, la convivència intensiva o l’exigència personal i grupal, que a vegades ens porten a normalitzar situacions que no hauríem d’acceptar”. En un entrenament o un partit d’un equip poden haver-hi moltes conductes de les que s’han vist tota la vida que siguin indicis o expressions plenes d’un fenomen d’assetjament. Sobre tot això se situa el focus de l’estudi.

Un dels elements que revesteix d’interès la investigació que ara s’inicia és, precisament, la capacitat de capgirar la situació i convertir l’esport de context on es dona el *bullying* a eina per treballar i prevenir-lo: “El procés té diferents estadis, des d’analitzar les percepcions a treballar les competències dels entrenadors de formació perquè el detectin, la creació de propostes d’intervenció o la creació de programes que aprofitin l’esport com a desenvolupador de valors i pràctiques, precisament, per combatre l’assetjament”, diu la investigadora.

El partit contra el *bullying* esportiu, doncs, encara està a la primera part, però l’objectiu és que davant d’un cas la tolerància sigui zero. En un article del grup d’investigació se cita l’ambient del club, els canals de comunicació i la relació entre entrenadors, famílies i jugadors com a elements clau per a la detecció i prevenció del *bullying*, alhora que alerta d’una manca de formació específica per part de tots els agents implicats. I conclou que cal dissenyar i implementar programes de formació dirigits a tots ells. Hi ha partit per jugar, vaja.

Passatemps

MOTS ENCREUATS

© 2020 www.pasatiemposweb.com

Horitzontals

1. Anual, que s'esdevé cada any. D'Avià, al Berguedà. **2.** Coberta exterior d'una fibra nerviosa. **3.** Fruit tropical proporcionat per un arbust. Delmer. **4.** Persona que té per ofici arrencar pedra de les pedreres, pedraire. Fruit en drupa de l'olivera. **5.** Bastonada. Símbol de l'argent. **6.** Crit de dolor. Cop donat amb una granera. **7.** Vet. Barret militar baix més alt del davant que del darrere. Ocell de la família dels emberízids. **8.** Mamífer remugant de la subfamília dels caprins i de la família dels bòvids, amb banyes primes i corbades de la punta i pelatge fosc amb taques blanques al cap. Peu o canelobre per a aguantar una atxa o atxes.

Verticals

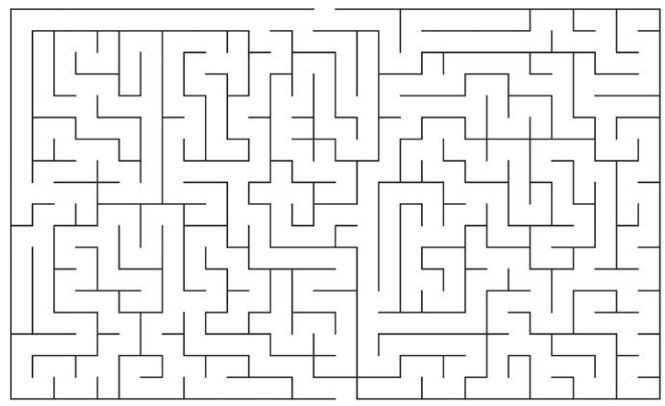
1. Copa, veire, tassa. Ascendent, avantpassat. **2.** Deixies d'una cosa netejada, especialment d'un llegum. **3.** Acció de nuar. Possessiu femení que fa referència a la segona persona del singular. **4.** Mamífer de l'ordre dels artiodàctils, de la subfamília dels bovins, de la família dels bòvids, ja extingit. Severitat inflexible. **5.** Formar el propòsit. **6.** Posar en estat d'alerta. **7.** Allò que lleva la visió clara d'una cosa. Búfal nan de la subfamília dels bovins, de colors foscs o rogencs, de potes curtes i de banyes de secció triangular. **8.** Que manca de modèstia. **9.** Esdevenir dolç com la mel. **10.** Punt somàtic sagital a l'arrel del nas. No gens intel·ligent. **11.** Eludir, defugir. **12.** Bullícia, soroll.

LES 7 DIFERÈNCIES

© 2020 www.pasatiemposweb.com

EL LABERINT

© 2020 www.pasatiemposweb.com

SUDOKU

Fàcil

8		1						
	6	7	1			4		
4	2			3			1	
1		3		6	5	9	2	4
		5	3	8	2			
	7		9	1		5	3	
	5		8			6	7	
				7		8	5	
7				9	6			

© 2020 www.pasatiemposweb.com

Difícil

		9						
4	1	7	2			5		
							6	4
						6		
		5		8	2		3	
				4			2	
1			5	3				
2			4		8			
	3		1				4	5

© 2020 www.pasatiemposweb.com

SOLUCIONS

MOTS ENCREUATS
Horitzontals: **1.** Anuu. Avianès. **2.** Neurilemma. A. **3.** Ata. Delmeser. **4.** Pedrer. Oliva. **5.** Gaiatada. Ag. **6.** Ai. Granerada. **7.** Veto. Ros. Sit. **8.** Isard.
Atxera.
Verticals: **1.** Anap. Avi. **2.** Netegies. **3.** Nuada. Ta. **4.** Ur. Rigor. **5.** Idear. D. **6.** Alertar. **7.** Vel. Anoa. **8.** Immodest. **9.** Amelar. X. **10.** Nasi. Ase. **11.** È. Evadir. **12.** Saragata.

Fàcil

8	3	1	4	5	7	2	9	6
5	6	7	1	2	9	4	8	3
4	2	9	6	3	8	7	1	5
1	8	3	7	6	5	9	2	4
9	4	5	3	8	2	1	6	7
2	7	6	9	1	4	5	3	8
3	5	2	8	4	1	6	7	9
6	9	4	2	7	3	8	5	1
7	1	8	5	9	6	3	4	2

Difícil

6	8	9	7	5	4	3	1	2
4	1	7	2	6	3	5	9	8
5	2	3	8	1	9	7	6	4
8	4	2	3	7	1	6	5	9
9	7	5	6	8	2	4	3	1
3	6	1	9	4	5	8	2	7
1	9	4	5	3	7	2	8	6
2	5	6	4	9	8	1	7	3
7	3	8	1	2	6	9	4	5

JOAN CARLES GIL

Joan Carles Gil

“Individualment no anirem enlloc, cal col·laborar per avançar”

És impulsor de Cervemakers, un moviment de Cervelló basat a compartir el coneixement tecnològic i que, en temps de pandèmia, lluita per erradicar el coronavirus

Joana Costa

Què el va dur a impulsar Cervemakers? La voluntat d’acostar la tecnologia a la gent, tant als que la veuen com una cosa molt difícil com als joves, per despertar el seu interès per tecnologies alternatives als mòbils, les xarxes socials i els videojocs.

En què consisteix la iniciativa? És una associació basada en el moviment *maker*, que promou el coneixement compartit, el treball col·laboratiu i l’economia circular, on tothom pugui rebre i aportar.

Com pot millorar la vida de les persones aquesta tecnologia? Aconsegueix fer-nos la vida més fàcil, però en realitat va molt més enllà: la tecnologia és la via per acabar amb les desigualtats i amb la majoria de problemes que tenim al món. La utilització que fem de la tecnologia és el que definirà el nostre futur com a espècie.

Què creu que en sorgeix de l’intercanvi de coneixement? El coneixement creix perquè tothom hi pot aportar millores. Un cas molt clar és el dels programes fets per la comunitat, on tothom hi contribueix. Des de l’aparició d’internet hem avançat tecnològicament de manera exponencial.

Com s’han posat vostès al servei de la pandèmia? Al principi, quan hi havia una manca desesperant d’equips de protecció, ens vam organitzar per imprimir viseres protectores. Un munt de persones de Cervelló i els pobles del voltant que disposaven d’una impressora 3D van posar-les a funcionar al màxim de rendiment.

Quines altres solucions van desenvolupar per combatre el coronavirus? Tubs de recanvi per als respiradors, i un cop passada aquesta primera etapa, es van fer salvaorelles, per subjectar les mascaretes, que es van distribuir gratuïtament a tothom mitjançant els comerços del poble.

Està implicat en altres activitats del municipi? Pertanyo també a l’Associació d’Agermanament de Cervelló amb Saint-Martin-le-Beau i a l’AFA de l’institut.

Per què defensa els moviments col·laboratius? Són el que fa avançar la societat. Des de la prehistòria, on col·laboraven per caçar mamuts, les persones s’han agrupat per assolir fites que individualment són impossibles. Individualment no anirem enlloc, cal col·laborar per seguir avançant.

Què li aporta personalment? M’ho passo bé. Col·laborar en una associació que treballa per la millora de la societat també és per a mi una satisfacció.

ESPERIT ‘MAKER’

Joan Carles Gil va estudiar Informàtica a la UPC i posa en pràctica els seus coneixements en una cadena de gimnasos estatal. De la mà de Cervemakers, col·labora també amb conferències al Festival de Cinema de Natura i ajuda tècnicament les AFA dels centres educatius i organitza un servidor perquè totes les associacions de Cervelló puguin tenir una web gratuïta. Diu que li agrada “qualsevol cosa que faci funcionar el cervell, com ara la tecnologia”, i defensa que cal democratitzar-la, ja que no tothom té accés a segons quins equips, i altres no tenen els coneixements per utilitzar-los. La seva aspiració és superar l’escletxa digital.

